

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. birželio 22 d.
(OR. en)

9616/21

Tarpinstitucinės bylos:
2020/0264(COD)
2013/0186(COD)

AVIATION 153
CODEC 859
IA 112

DARBINIS DOKUMENTAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: ST 9490/21 + COR1-5

Komisijos dok. Nr.: ST 10840/20 + ADD1, ST 11020/20

Dalykas: Pakeistas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl
Bendro Europos dangaus iniciatyvos įgyvendinimo (nauja redakcija)
– Bendras požiūris (2021 m. birželio 3 d.)

Delegacijoms I priedėlyje pateikiamas Tarybos bendras požiūris dėl pirmiau nurodyto pasiūlymo ir jo priedų, kuriuos Taryba priėmė 2021 m. birželio 3 d. įvykusiame 3798-ame posėdyje.

2013/0186 (COD)

Pakeistas pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Bendro Europos dangaus iniciatyvos įgyvendinimo

(nauja redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL C [...], [...], p. [...].

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 549/2004³, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 550/2004⁴ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 551/2004⁵ buvo iš esmės keičiami. Kadangi tuos reglamentus reikia keisti dar kartą, dėl aiškumo jie turėtų būti išdėstyti nauja redakcija;

³ 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 549/2004 nustatantis bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą (pagrindų reglamentas) (OL L 96, 2004 3 31, p. 1).

⁴ 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 550/2004 dėl oro navigacijos paslaugų teikimo bendrame Europos danguje (paslaugų teikimo reglamentas) (OL L 96, 2004 3 31, p. 10).

⁵ 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 551/2004 dėl bendro Europos dangaus oro erdvės organizavimo ir naudojimo (oro erdvės reglamentas) (OL L 96, 2004 3 31, p. 20).

- (2) Europos Parlamentui ir Tarybai priėmus pirmą Bendro Europos dangaus teisės aktų paketą, t. y. Reglamentą (EB) Nr. 549/2004, Reglamentą (EB) Nr. 550/2004, Reglamentą (EB) Nr. 551/2004 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 552/2004⁶, buvo sukurtas tvirtas teisinis pagrindas vientisai, sąveikiai ir saugiai oro eismo valdymo (OEV) sistemai. Priėmus antrąjį rinkinį, būtent Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1070/2009⁷, Bendro Europos dangaus iniciatyva dar labiau sutvirtinta įvedant veiklos rezultatų sistemos ir tinklo valdytojo sąvoka, kad būtų dar labiau pagerintas Europos OEV tinklo veikimas. Reglamentas (EB) Nr. 552/2004 buvo panaikintas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1139⁸, nes OEV sistemų, sudedamųjų dalių ir procedūrų sąveikumui užtikrinti būtinos taisyklės įtrauktos į tą reglamentą;
- (3) kad būtų atsižvelgta į pakeitimus, padarytus Reglamentu (ES) 2018/1139, šio reglamento turinį reikia suderinti su Reglamentu (ES) 2018/1139 turiniu ir tuo pačiu pastarąjį reglamentą iš dalies pakeisti;
- (4) 1944 m. Čikagos Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 1 straipsnyje Susitariančiosios Šalys pripažįsta, kad „kiekviena valstybė turi visas išimtinės suverenias teises į oro erdvę virš jos teritorijos“. Vadovaudamosi šiomis suvereniomis teisėmis Sąjungos valstybės narės pagal taikytinas tarptautines konvencijas naudojasi valdžios institucijos galiomis kontroliuoti oro eismą;

⁶ 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 552/2004 dėl Europos oro eismo valdymo tinklo sąveikos (sąveikos reglamentas) (OL L 96, 2004 3 31, p. 26).

⁷ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1070/2009, iš dalies keičiantis reglamentus (EB) Nr. 549/2004, (EB) Nr. 550/2004, (EB) Nr. 551/2004 ir (EB) Nr. 552/2004, kad būtų pagerintas Europos aviacijos sistemos veikimas ir tvarumas (OL L 300, 2009 11 14, p. 34).

⁸ 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 (OL L 212, 2018 8 22, p. 1).

- (4a) šiuo reglamentu neturėtų būti daromas poveikis valstybių narių teisėms ir pareigoms pagal Čikagos konvenciją;
- (5) norint įgyvendinti bendrąją transporto politiką, reikia sukurti veiksmingą oro transporto sistemą, leidžiančią saugiai, reguliariai ir tvariai teikti oro transporto paslaugas, optimizuoti oro erdvės naudojimą ir pajėgumus, padedančią užtikrinti aviacijos tvarumą ir palengvinančią laisvą prekių, asmenų ir paslaugų judėjimą;
- (6) tuo pačiu metu siekiant pagerinti oro eismo saugos standartus ir visos OEV ir oro navigacijos paslaugų (ONP) veiklos, skirtos bendram oro eismui Europoje, rezultatus, reikia atsižvelgti į žmogiškąjį faktorių. Todėl valstybės narės turėtų išlaikyti „sąžiningumo kultūros“ principus. Turėtų būti atsižvelgta į Bendro Europos dangaus iniciatyvos socialinių klausimų ekspertų grupės nuomones ir rekomendacijas⁹;
- (7) OEV aplinkosauginio veiksmingumo pagerinimais prisidedama ir prie Paryžiaus susitarime, Komisijos komunikate dėl Europos žaliojo kurso, Tarybos išvadose dėl Komisijos išsamios darnaus ir išmanaus judumo strategijos ir Europos skaitmeninėje darbotvarkėje iškeltų tikslų siekimo, visų pirma mažinant aviacijos išmetamų teršalų kiekį;
- (7a) oro erdvė yra bendras visų kategorijų naudotojų išteklius, kurį jie visi turi lanksčiai naudoti, užtikrinant sąžiningumą ir skaidrumą, kartu atsižvelgiant į valstybių narių saugumo ir gynybos poreikius ir jų įsipareigojimus tarptautinėse organizacijose;
- (8) 2004 m. valstybės narės priėmė bendrą pareiškimą dėl karinių klausimų, susijusių su Bendru Europos dangumi¹⁰; jis padarytas ne pirmą kartą. Pagal tą pareiškimą valstybės narės visų pirma turėtų padidinti civilinį ir karinį bendradarbiavimą ir, jei reikia ir tiek, kiek reikia valstybėms narėms, palengvinti jų ginkluotųjų pajėgų bendradarbiavimą visais oro eismo valdymo klausimais;

⁹ C(2017) 7518 final.

¹⁰ Žr. OL L 96, 2004 3 31, p. 9.

- (9) sprendimai, susiję su karinių operacijų ir mokymų turiniu, taikymo sritimi ir įgyvendinimu, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 100 straipsnio 2 dalį nėra Sąjungos kompetencijos klausimas;
- (9a) siekiant gerinti Bendro Europos dangaus oro eismo valdymo tinklo veiklos rezultatus ir mažinti poveikį aplinkai, valstybės narės, kai aktualu – kartu su trečiosiomis šalimis, gali sudaryti funkcinius oro erdvės blokus, kad būtų geriau plėtojamas bendradarbiavimas ir koordinavimas;
- (10) valstybės narės turėtų paskirti nacionalinę priežiūros instituciją, kad būtų prisiimtose tokiai institucijai pagal šį reglamentą priskirtos užduotys. Siekiant užtikrinti nuoseklumą ir gerą paslaugų teikimo Europoje priežiūrą, nacionalinėms priežiūros institucijoms turėtų būti užtikrintas pakankamas nepriklausomumas ir ištekliai. Visų pirma, tų institucijų finansavimas turėtų užtikrinti jų nepriklausomumą ir galimybę joms veikti vadovaujantis sąžiningumo, skaidrumo, nediskriminavimo ir proporcingumo principais. Nacionalinių priežiūros institucijų darbuotojai turėtų veikti nepriklausomai, visų pirma vengti interesų konfliktų kalbant apie oro navigacijos paslaugų teikimą ir jų užduočių vykdymą. Tai neturėtų trukdyti nacionalinei priežiūros institucijai būti reguliavimo institucijos, kurios kompetencija apima kelis reguliuojamus sektorius, dalimi, jei ta reguliavimo institucija atitinka nepriklausomumo reikalavimus, ar būti organizaciniu požiūriu sujungta visų pirma su nacionaline kompetentinga institucija, paskirta pagal Reglamentą (ES) Nr. 2018/1139, arba nacionaline konkurencijos institucija;
- (11)
- (12) nacionalinės priežiūros institucijos atlieka svarbų vaidmenį įgyvendinant Bendro Europos dangaus iniciatyvą, todėl jos turėtų bendradarbiauti tarpusavyje, kad būtų galima keistis informacija apie jų darbą ir sprendimų priėmimo principus, pažangiąja patirtimi ir procedūromis, taip pat susijusiomis su šio reglamento taikymu, ir formuluoti bendrą požiūrį, be kita ko, glaudžiau bendradarbiaujant regionų lygmeniu. Šis bendradarbiavimas turėtų vykti nuolat;
- (13)

- (14) oro navigacijos paslaugų teikėjas turėtų turėti galimybę siūlyti paslaugas Sąjungoje nediskriminacinėmis sąlygomis, kai turi pažymėjimą arba deklaraciją pagal Reglamento (ES) 2018/1139 41 straipsnį;
- (14a) pagal Reglamento (ES) 2018/1139 2 straipsnio 3 dalies c punktą tas reglamentas, įskaitant 41 straipsnyje nustatytus reikalavimus dėl pažymėjimo, netaikomas OEV / ONP, kurias teikia arba kuriomis leidžia naudotis kariuomenė. Todėl valstybėms narėms taip pat turėtų būti leidžiama leisti teikti tokias oro navigacijos paslaugas visoje oro erdvėje, už kurią jos yra atsakingos, ar jos dalyje be pažymėjimo ir / arba netaikant visų ar dalies šio reglamento nuostatų. Tokiais atvejais atitinkama valstybė narė gali visų pirma turėti galimybę skirti atitinkamus karinius paslaugų teikėjus teikti oro eismo paslaugas ar meteorologijos (MET) paslaugas pagal šį reglamentą;
- (14b) šiuo reglamentu nereikalaujama pasaulinės palydovinės navigacijos sistemos (GNSS) siunčiamų signalų sertifikavimo;
- (15) oro erdvės naudotojai neturėtų būti diskriminuojami teikiant lygiavertes oro navigacijos paslaugas;
- (16) oro eismo paslaugos turėtų būti teikiamos išimtinio pagrindu. Tokių paslaugų teikėjai turėtų būti skiriami ir jiems turėtų būti taikomi viešojo intereso reikalavimai, susiję visų pirma su nacionaliniu saugumu ir gynyba, jų pagrindine verslo vieta ir jų nuosavybės teisėmis. Šiuo atžvilgiu reikėtų atsižvelgti į tai, kad šiuo reglamentu numatytas oro eismo paslaugų teikimas yra susijęs su valdžios institucijos galių vykdymu; šios galios nėra ekonominio pobūdžio ir joms netaikomos Sutarties konkurencijos taisyklės;
- (16a) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad oro eismo paslaugų teikėjo skyrimui nebūtų kliudoma pagal nacionalinę teisę, visų pirma dėl to, kad atitinkamo paslaugų teikėjo pagrindinė verslo vieta yra kitoje valstybėje narėje ar nuosavybės teisėmis jis priklauso tos valstybės narės piliečiams, jei taikant tokią nacionalinę teisę nepagrįstai apribojama laisvė teikti paslaugas ar įsisteigimo laisvė; tai turėtų būti vertinama kiekvienu atskiru atveju, atsižvelgiant į visas susijusias aplinkybes;

- (16b) remdamosi savo saugos reikalavimų analize, valstybės narės turėtų galėti išimtinu pagrindu paskirti vieną ar daugiau MET paslaugų teikėjų, aptarnaujančių visą ar dalį oro erdvės, už kurią yra atsakingos, neprivalėdamos skelbti konkurso;
- (16c) oro eismo paslaugų teikėjų bendradarbiavimas yra svarbi Europos OEV sistemos bendrų veiklos rezultatų gerinimo priemonė ir turėtų būti skatinamas;
- (17) remdamosi savo saugos reikalavimų analize, valstybės narės gali leisti oro eismo paslaugų teikėjams, oro uostų operatoriams arba oro uostų operatorių grupei pirkti ryšio, navigacijos ir stebėjimo (RNS) paslaugas, oro navigacijos informacijos (ONI) paslaugas, oro eismo duomenų (OED) paslaugas, MET paslaugas, nebent atitinkama valstybė narė yra paskyrusi vieną MET paslaugų teikėją, arba aerodromo ir prieigų skrydžių valdymui skirtas terminalo oro eismo paslaugas. Tokio pirkimo galimybė gali suteikti daugiau lankstumo ir skatins paslaugų inovacijas, nedarant poveikio saugumo ir specialiesiems poreikiams, įskaitant kariškių poreikius, susijusiems su konfidencialumu, sąveikumu, sistemos atsparumu, prieiga prie duomenų ir OEV saugumu;
- (18) kai MET paslaugos ar aerodromo kontrolei ir prieigų skrydžių valdymui skirtos oro eismo paslaugos perkamos, joms neturėtų būti taikoma šiame reglamente nustatyta veiklos rezultatų sistema;
- (19)
- (20) kai taikytina, oro navigacijos paslaugų pirkimas turėtų būti atliekamas vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES¹¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES¹², nebent šiame reglamente numatyta kitaip, ir vienodo požiūrio, nediskriminavimo bei skaidrumo principais, taip pat taikytinomis Sutarties nuostatomis, visų pirma Sutarties taisyklėmis dėl laisvės teikti paslaugas ir įsisteigimo laisvės;

¹¹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/EB dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

¹² 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

- (21) bepiločių orlaivių eismui valdyti reikia galimybės naudotis bendromis informacijos paslaugomis (BIP). Siekiant apriboti tokio eismo valdymo sąnaudas, išimtinu pagrindu teikiamų BIP kainos turėtų būti grindžiamos sąnaudomis ir tinkamu pelno antkainiu ir jas turėtų tvirtinti nacionalinės priežiūros institucijos. Kad būtų galima teikti paslaugą, prieiga prie atitinkamų operatyvinių duomenų turėtų BIP teikėjams turėti būti suteikiama sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis;
- (21a) siekiant užtikrinti galimybę lanksčiai teikti oro eismo duomenų paslaugas tarpvalstybiniu ir visos Sąjungos mastu, labai svarbu, kad būtų teikiami aktualūs veiklos duomenys. Todėl tokie duomenys turėtų būti teikiami atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis. Nuo informacijos, įskaitant oro erdvės būsenos ir konkrečių oro eismo situacijų informaciją, tikslumo ir jos išplatavimo laiku civiliniams ir kariniams dispečeriams tiesiogiai priklauso skrydžių sauga ir efektyvumas, įskaitant skrydžių aplinkosauginį veiksmingumą. Visiems subjektams, norintiems pasinaudoti oro erdvės struktūromis, itin svarbu teikiant arba keičiant skrydžių planus turėti galimybę laiku susipažinti su naujausia informacija apie oro erdvės būseną;
- (22) veiklos rezultatų sistema ir rinkliavų sistema turėtų užtikrinti efektyvų, tvarų ir nepertraukiamą Europos OEV sistemos veikimą ir jomis taip pat siekiama oro navigacijos paslaugas, teikiamas kitomis nei rinkos sąlygomis, padaryti ekonomiškesnes ir skatinti gerinti paslaugos kokybę. Šiuo tikslu į jas turėtų būti įtrauktos aktualios ir tinkamos paskatos. Siekiant šio tikslo veiklos rezultatų sistema neturėtų būti taikoma pagal šį reglamentą perkamoms paslaugoms. Veiklos rezultatų sistema turėtų apimti visas oro navigacijos paslaugas, kurias teikia paskirtas oro eismo paslaugų teikėjas arba kurios perkamos iš kitų paslaugų teikėjų, įskaitant atvejus, kai tas paslaugų teikėjas teikia oro navigacijos paslaugas ir oro eismo paslaugas;
- (22a) įgyvendinant veiklos rezultatų sistemą ir rinkliavų sistemą, Komisijai bei nacionalinėms priežiūros institucijoms patarti ir padėti gali būti paskirta veiklos rezultatų apžvalgos įstaiga (VRAI);
- (23)
- (24)

- (25) atsižvelgiant į maršruto oro eismo paslaugų teikimui būdingus tarpvalstybinius ir tinklo aspektus, maršruto veiklos rezultatai turėtų būti vertinami pagal Sąjungos masto tikslinius veiklos rezultatų rodiklius;
- (25a) atsižvelgiant į tai, kad vietos aplinkybes geriausiai žino valstybės narės ir jų nacionalinės priežiūros institucijos, jos turėtų būti atsakingos už veiklos rezultatų planų ir tikslinių veiklos rezultatų rodiklių projektų parengimą ir priėmimą. Tie planai turėtų būti grindžiami visų pirma paskirto (-ų) oro eismo paslaugų teikėjo (-ų) teikiama informacija, susijusia su visomis oro navigacijos paslaugomis, kurias šie paslaugų teikėjai teikia arba perka. Už tų planų vertinimą turėtų būti atsakinga Komisija. Nacionalinės priežiūros institucijos taip pat turėtų būti atsakingos už oro eismo paslaugų teikėjų veiklos rezultatų stebėseną ir už taisomųjų priemonių nustatymą, kai tikslinga;
- (26) į veiklos rezultatų planų projektus turėtų būti įtraukti maršruto tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai, derantys su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais ir terminalo tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais pagrindinėse – aplinkos apsaugos, pajėgumo ir ekonominio efektyvumo – veiklos rezultatų srityse, kartu atsižvelgiant į vietos aplinkybes ir pagrindinių veiklos rezultatų sričių ir saugos tarpusavio priklausomybę, ir tie projektai turėtų atitikti tam tikrus kokybės kriterijus, kad būtų kuo labiau užtikrinta, kad nustatyti rodikliai būtų efektyviai pasiekti;
- (27) atsižvelgiant į specifinį tinklo funkcijų pobūdį, jo veiklos rezultatams turėtų būti taikomi specialūs kriterijai. Tinklui turėtų būti taikomi pagrindinių – aplinkos apsaugos, pajėgumo ir ekonominio efektyvumo – veiklos rezultato sričių tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai;
- (28) rinkliavų sistema turėtų būti grindžiama principu, kad oro erdvės naudotojai turėtų apmokėti jiems prieinamų arba jų naudai suteiktų paslaugų teikimo sąnaudas, kurios nėra padengiamos kitaip. Sąnaudos, patirtos ryšium su valstybių narių nacionalinių institucijų, įskaitant nacionalines kompetentingas institucijas ir nacionalines priežiūros institucijas, taip pat Eurokontrolę ir tinklo valdytoją, teikiamomis oro navigacijos paslaugomis, gali būti įtrauktos į nustatytąsias sąnaudas, kurias galima įtraukti į oro erdvės naudotojams taikomas rinkliavas. Rinkliavomis turėtų būti skatinama oro navigacijos paslaugas teikti saugiai, efektyviai, veiksmingai ir tvariai, kad būtų užtikrintas aukštas saugos lygis bei didelis ekonominis efektyvumas ir pasiekti tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai; be to, jomis turėtų būti padedama mažinti aviacijos poveikį aplinkai;

- (29) valstybėms narėms turėtų būti sudarytos galimybės pasirūpinti rinkliavų moduliavimu aplinkosauginiam veiksmingumui ir paslaugos kokybei gerinti, ypač daugiau panaudojant tvarius alternatyviuosius degalus, didinant pajėgumą ir mažinant vėlavimus, kartu išlaikant optimalų saugos lygį. Komisija turėtų atlikti galimybių studiją, susijusią su rinkliavų moduliavimo poveikiu oro eismui ir suinteresuotiesiems subjektams, taip pat tokio moduliavimo indėliu siekiant Bendro Europos dangaus iniciatyvos tikslų;
- (30)
- (30a) siekiant atsižvelgti į nenumatytus ir reikšmingus įvykius, darančius esminį poveikį veiklos rezultatų sistemos ir rinkliavų sistemos įgyvendinimui, kai pastebimas reikšmingas nukrypimas nuo eismo prognozių, reikėtų nustatyti tokius mechanizmus kaip einamojo ataskaitinio laikotarpio pratęsimas, sustabdymas ar tikslinių veiklos rezultatų rodiklių koregavimas per tam tikrą ataskaitinį laikotarpį;
- (30b) nedarant poveikio SESV 258 straipsnyje nustatytai procedūrai, Komisija turėtų peržiūrėti, kaip valstybės narės vykdo reikalavimus, nustatytus pagal veiklos rezultatų sistemą ir rinkliavų sistemą, ir, kai tinkama, gali pateikti nuomonę dėl to, ar tie reikalavimai buvo įvykdyti;
- (31) turėtų būti numatyta oro navigacijos paslaugų teikėjų apskaitos skaidrumo nuostata kaip viena iš kryžminio subsidijavimo ir iškraipymų prevencijos priemonių;
- (32) tinklo funkcijos turėtų prisidėti prie tvaraus oro transporto sistemos vystymosi ir padėti siekti Sąjungos masto tikslinių veiklos rezultatų rodiklių. Jos turėtų sudaryti palankesnes sąlygas tvariam, našiam ir aplinkos apsaugos požiūriu optimaliam oro erdvės ir ribotų išteklių naudojimui, atspindėti veiklos poreikius plėtoti Europos OEV tinklo infrastruktūrą ir teikti paramą įvykus tinklo krizei;

- (32a) remiant veiksmus, kurių ėmėsi valstybės narės ir atitinkami veiklą vykdančys suinteresuotieji subjektai, reikia, kad tam tikras tinklo funkcijas, tokias kaip oro eismo srauto valdymas, koordinuotų vienas organas. Todėl tam tikras su šių funkcijų vykdymu susijusias užduotis turėtų atlikti tinklo valdytojas, o jo veiksmai turėtų apimti visus susijusius veiklą vykdančius suinteresuotuosius subjektus. Konkrečios tinklo valdytojo užduotys turėtų būti nustatytos šiame reglamente. Tinklo valdytoją turėtų paskirti Komisija. Šioms užduotims atlikti Komisija turėtų paskirti Eurokontrolę, nes ši organizacija turi itin plačią ekspertinių žinių aviacijos srityje, arba kitą nešališką ir kompetetingą organą;
- (33) veiklą vykdančys suinteresuotieji subjektai, kurie turi įgyvendinti tinklo funkcijas vietos ir operaciniu lygmenimis, taip pat valstybės narės turėtų visapusiškai dalyvauti įgyvendinant šias funkcijas ir sprendimų priėmimo procese. Todėl tinklo valdytojas turėtų imtis priemonių pasitelkdamas bendro sprendimų priėmimo procesą, grindžiamą visų pirma konsultacijomis su veiklą vykdančiais suinteresuotaisiais subjektais bei valstybėmis narėmis ir išsamia veiklos vykdymo darbo tvarka ir procesais. Tokiame bendro sprendimų priėmimo procese, kiek įmanoma, turėtų būti vadovujamasi tinklo interesais, nedarant poveikio saugumo ir gynybos poreikiams ir siekiant, kad klausimai būtų išsprendžiami ir kai įmanoma pasiekiamas sutarimas. Be to, tam, kad būtų užtikrintas tinkamas valdymas, susijęs su tinklo funkcijų vykdymu, turėtų būti įsteigta tinklo valdyba, kuri užtikrintų, kad būtų tinkamai atstovaujama visų šias funkcijas įgyvendinant dalyvaujančių subjektų interesams. Nedarant poveikio konsultacijoms su tinklo valdyba reguliavimo ar strateginiais klausimais, pavyzdžiui, dėl tinklo strateginio plano patvirtinimo, priemonės, priimtose taikant bendrą sprendimų priėmimą, ir priemonės, priimtose tinklo valdybos, turėtų būti operacinio arba techninio pobūdžio ir jomis turėtų būti užtikrinamas kasdienis tinklo veikimas laikantis šio reglamento tikslų. Turėtų būti aiškiai apibrėžti tinklo valdytojo ir tinklo valdybos sprendimų priėmimo įgaliojimai, taip pat bendro sprendimų priėmimo proceso aprėptis. Aktams, priimtiems tinklo funkcijų srityje turėtų būti taikoma teisminė peržiūra, kaip numatyta pagal Sutartyje nustatytas sąlygas;

(34)

(35)

(36) Išsami, aukštos kokybės ir laiku pateikiama aviacijos informacija turi didelę įtaką saugai ir galimybėms naudotis Sąjungos oro erdve ir judėti joje. Galimybė su tais duomenimis susipažinti turėtų būti užtikrinama per atitinkamą informacinę infrastruktūrą;

(37) oro erdvė saugiai ir efektyviai gali būti naudojama tik glaudžiai bendradarbiaujant civiliniams ir kariniams oro erdvės naudotojams, o praktiškai tai daugiausia grindžiama lankstaus oro erdvės naudojimo koncepcija ir Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) nustatyto veiksmingu civilinių ir karinių skrydžių koordinavimu. Siekiant užtikrinti, kad ši koncepcija būtų taikoma vienodai, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus laikantis bendrosios transporto politikos apribojimų ir nedarant poveikio valstybių narių atsakomybei už jų oro erdvę;

(38) Bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programos (SESAR) projektu siekiama sudaryti sąlygas saugiai, efektyviai ir aplinkos požiūriu tvariai oro transporto plėtrai modernizuojant Europos ir pasaulio OEV sistemą. Siekiant padėti užtikrinti visišką projekto efektyvumą turėtų būti užtikrintas tinkamas jo etapų koordinavimas. SESAR apibrėžimo etapu turėtų būti parengtas Europos OEV pagrindinis planas ir jis turėtų padėti pasiekti Sąjungos masto tikslinius veiklos rezultatų rodiklius;

(39) bendrų projektų koncepcija turėtų būti siekiama laiku, koordinuotai ir suderintai įgyvendinti Europos OEV pagrindiniame plane nurodytus esminius veiklos pokyčius, paveiksiančius visą tinklą. Komisijai turėtų būti pavesta atlikti finansavimo siekiant paspartinti SESAR projekto diegimą sąnaudų ir naudos analizę;

(40) Reglamente (ES) 2018/1139 nustatyti OEV sistemų ir jų sudedamųjų dalių atitikties reikalavimai turėtų užtikrinti tų sistemų ir sudedamųjų dalių sąveikumą, o tai būtų naudinga įgyvendinant Bendro Europos dangaus iniciatyvą;

(41)

- (42) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento taikymo sąlygas, visų pirma dėl veiklos rezultatų apžvalgos įstaigos paskyrimo, veiklos rezultatų sistemos ir rinkliavų sistemos įgyvendinimo, įskaitant Sąjungos masto tikslinių veiklos rezultatų rodiklių nustatymą, oro navigacijos paslaugų teikėjų ir tinklo valdytojo veiklos rezultatų planų projektų ir tikslinių veiklos rezultatų rodiklių vertinimo kriterijų ir tvarkos, veiklos rezultatų planų vertinimo ir tvirtinimo, veiklos rezultatų stebėsenos, informacijos apie sąnaudas ir rinkliavas teikimo taisyklių, sąnaudų bazės, pagal kurią nustatomos rinkliavos, turinio ir nustatymo ir oro navigacijos paslaugų vienetinių tarifų nustatymo, paskatų mechanizmų ir rizikos pasidalijimo mechanizmų, tinklo funkcijų vykdymo taisyklių, tinklo valdytojo skyrimo ir tokio skyrimo sąlygų, taip pat tinklo valdytojo užduočių, tinklo valdybos, bendro sprendimų priėmimo proceso ir tinklo valdymo mechanizmų, veiklos duomenų teikimo reikalavimų, lankstaus oro erdvės naudojimo koncepcijos taikymo, bendrų projektų nustatymo ir jiems taikytinų valdymo mechanizmų, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 182/2011¹³. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto turėtų nepriimti;
- (43) dėl visų pasiūlytų priemonių, turinčių didelį socialinį, technologinį ir žmogiškąjį ar su veiklos rezultatais susijusį poveikį, turėtų būti atitinkamai konsultuojamasi su socialinėmis ir profesinėmis darbuotojų organizacijomis. Sąjungos lygmeniu taip pat reikėtų konsultotis su Sektorių dialogo komitetu, įsteigtu Komisijos sprendimu 98/500/EB¹⁴, ir Ekspertų grupe dėl žmogiškojo matmens;
- (44) dėl šio reglamento pažeidimo numatytos baudos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos, nesumažinant saugos;

¹³ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

¹⁴ OL L 225, 1998 8 12, p. 27.

(44b) šis reglamentas neturėtų kliudyti valstybėms narėms taikyti priemones, būtinas siekiant apsaugoti esminius saugumo ar gynybos politikos interesus. Be to, juo nedaromas poveikis valstybių narių įgaliojimams priimti nuostatas, susijusias su jų ginkluotųjų pajėgų organizavimu. Įgyvendindamos šiuos įgaliojimus valstybės narės gali priimti priemones, kuriomis būtų užtikrinama, kad jų ginkluotosios pajėgos turėtų pakankamai oro erdvės atitinkamiems mokymo ir rengimo tikslams. Todėl turėtų būti numatyta apsaugos sąlyga, pagal kurią būtų galima naudotis šiais įgaliojimais;

(45)

(46) kadangi šio reglamento tikslo – Bendro Europos dangaus įgyvendinimo – valstybės narės negali deramai pasiekti, ir dėl tarptautinio veiklos pobūdžio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiame reglamente nustatomos Bendro Europos dangaus sukūrimo ir efektyvaus veikimo taisyklės, kuriomis siekiama sustiprinti oro eismo saugos standartus, skatinti oro transporto sistemos tvarią plėtrą ir pagerinti bendrus oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų, skirtų bendrajam oro eismui Europoje, veiklos rezultatus, kad būtų laikomasi visų oro erdvės naudotojų reikalavimų. Bendras Europos dangus apima darnų visos Europos tinklą, laipsniškai vis labiau integruotą oro erdvę, tinklo valdymo ir oro eismo valdymo sistemas, grindžiamas saugos, veiksmingumo, sąveikumo ir technologinio modernizavimo aspektais siekiant suteikti naudos visiems oro erdvės naudotojams, piliečiams ir aplinkai.
2. Šio reglamento taikymas nepažeidžia valstybių narių suverenių teisių į jų oro erdvę ir neturi įtakos valstybių narių reikalavimams, susijusiems su viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ir gynybos klausimais, kaip nustatyta 44 straipsnyje. Šis reglamentas netaikomas karinėms operacijoms ir mokymui. Siekiant nustatyti galimą šio reglamento taikymo poveikį karinei veiklai ir imtis su tuo susijusių priemonių, bus užtikrinamas koordinavimas su karinėmis institucijomis.
3. Šio reglamento taikymas nepažeidžia valstybių narių teisių ir pareigų pagal 1944 m. Čikagos Tarptautinės civilinės aviacijos konvenciją (toliau – Čikagos konvencija). Atsižvelgiant į tai, šiuo reglamentu siekiama jo taikymo srityse padėti valstybėms narėms vykdyti įsipareigojimus pagal Čikagos konvenciją, suteikiant jo nuostatų bendro aiškinimo ir vienodo įgyvendinimo pagrindą ir užtikrinant, kad į šias nuostatas būtų tinkamai atsižvelgiama šiame reglamente ir jo įgyvendinimo taisyklėse.

4. Šis reglamentas taikomas ICAO EUR regiono oro erdvėje, kurioje valstybės narės yra atsakingos už oro eismo paslaugų teikimą. Valstybės narės taip pat gali taikyti šį reglamentą kitiems ICAO regionams priskiriamai oro erdvei, už kurią jos yra atsakingos, jeigu jos apie tai praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. aerodromo skrydžių valdymo paslauga – skrydžių valdymo (SV) paslauga, reikalinga aerodromo eismui;
2. oro navigacijos informacijos tarnyba – nustatytoje veikimo zonoje veikianti tarnyba, atsakinga už oro navigacijos informacijos ir duomenų, būtinų oro navigacijos saugai, reguliarumui ir efektyvumui, teikimą;
- 2a. Agentūra – Reglamentu (ES) 2018/1139 įsteigta Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra;
3. oro navigacijos paslaugų teikėjas – viešasis arba privatus subjektas, teikiantis vieną ar daugiau oro navigacijos paslaugų, reikalingų bendrajam oro eismui;
4. oro navigacijos paslaugos (ONP) – oro eismo paslaugos; ryšių, navigacijos ir stebėjimo (RNS) paslaugos, įskaitant paslaugas, kuriomis oro navigacijos tikslais sustiprinami GNSS pagrindinių sistemų palydovų skleidžiami signalai; oro navigacijos meteorologijos (MET) paslaugos; oro navigacijos informacijos (ONI) paslaugos ir oro eismo duomenų (OED) paslaugos;
5. skrydžių valdymo (SV) paslauga – paslauga, teikiama siekiant:
 - a) išvengti susidūrimų:
 - i) tarp orlaivių,

ii) manevravimo lauke tarp orlaivių ir kliūčių;

b) paspartinti ir išlaikyti tvarkingą oro eismo srautą;

6. oro eismo duomenų paslaugos – paslaugos, kurias sudaro veiklos duomenų rinkimas iš stebėjimo paslaugų teikėjų, iš MET ir ONI paslaugų teikėjų ir tinklo funkcijų vykdytojų, taip pat kitų veiklos duomenis generuojančių svarbių subjektų, tų duomenų apibendrinimas ir integravimas ir apdorotų duomenų teikimas skrydžių valdymo ir oro eismo valdymo tikslais;

8. oro eismo srautų valdymas (OESV) – funkcija, sukurta siekiant padėti išlaikyti saugų, tvarkingą ir spartų oro eismo srautą apimant visą trajektoriją ir užtikrinant, kad SV pajėgumas būtų kiek įmanoma išnaudojamas ir kad eismo apimtis atitiktų atitinkamų oro eismo paslaugų teikėjų nurodytus pajėgumus;

9. oro eismo valdymas (OEV) – orlaivyje ir žemėje atliekamų funkcijų ir teikiamų paslaugų (oro eismo paslaugų, oro erdvės valdymo ir oro eismo srautų valdymo, įskaitant skrydžio procedūrų projektavimą), kurių reikia saugiam ir veiksmingam orlaivio judėjimui visais skrydžio etapais užtikrinti, visuma;

10. oro eismo paslaugos – įvairios skrydžių informacijos, įspėjimo, konsultacinės oro eismo ir SV paslaugos (rajono, prieigų ir aerodromo skrydžių valdymo paslaugos);

11. oro erdvės blokas – apibrėžtą erdvės ir laiko matmenų oro erdvę, kurią sudaro viena ar daugiau oro erdvės struktūrų ir kurioje teikiamos oro navigacijos paslaugos;

12. oro erdvės valdymas – planavimo ir stebėsenos funkcija, kurios pagrindinis tikslas – užtikrinti optimalų turimos oro erdvės panaudojimą dinamiško laiko dalijimosi būdu ir kartais padalijant oro erdvę įvairioms oro erdvės naudotojų kategorijoms pagal jų trumpalaikius poreikius;

13. oro erdvės struktūra – tam tikro tūrio oro erdvė, nustatyta siekiant užtikrinti, kad oro eismo valdymas būtų saugus ir optimalus;

14. oro erdvės naudotojai – orlaivių, naudojamų pagal bendrojo oro eismo taisykles, operatoriai;
15. įspėjimo paslauga – paslauga, teikiama siekiant pranešti atitinkamoms organizacijoms apie orlaivius, kuriems būtina paieškos ir gelbėjimo pagalba, ir prireikus joms padėti;
16. prieigų skrydžių valdymo paslauga – SV paslauga, teikiama valdomąja oro erdve atskrendančiam arba išskrendančiam orlaiviui;
17. rajono skrydžių valdymo paslauga – SV paslauga, teikiama skrydžių valdymo rajone valdomąja oro erdve skrendančiam orlaiviui;
18. bazinė vertė – įvertintųjų faktinių sąnaudų arba faktinių vieneto sąnaudų vertė metais, einančiais prieš atitinkamo ataskaitinio laikotarpio pradžią, nustatyta tiksliniams veiklos rezultatų rodikliams nustatyti;
19. lyginamoji grupė – panašioje veiklos ir ekonominėje aplinkoje veikiančių oro eismo paslaugų teikėjų grupė;
20. paskirstytoji vertė – vertė, tam tikram oro eismo paslaugų teikėjui gaunama paskirstant visos Sąjungos tikslinį veiklos rezultatų rodiklį vieno ar daugiau oro eismo paslaugų teikėjų lygmeniu ir naudojama kaip atskaitos vertė vertinant, ar veiklos rezultatų plano projekte nustatytas tikslinis veiklos rezultatų rodiklis dera su Sąjungos masto tiksliniu veiklos rezultatų rodikliu;
21. pažymėjimas – pažymėjimas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2018/1139 3 straipsnio 12 punkte;
22. bendra informacijos paslauga – paslauga, kurią sudaro statinių ir dinaminių duomenų sklaida siekiant užtikrinti galimybę teikti sistemos „U-space“ bepiločių orlaivių eismo valdymo paslaugas;
23. ryšio paslaugos – fiksuotojo ir mobiliojo ryšio oro navigacijos paslaugos žemės ir žemės, oro ir žemės bei oro ir oro ryšiams, kurių reikia SV, palaikyti;
24. sudedamosios dalys – apčiuopiami daiktai, pavyzdžiui, aparatinė įranga, ir neapčiuopiami daiktai, pavyzdžiui, programinė įranga, nuo kurių priklauso Europos oro eismo valdymo tinklo (EOEVT) sąveikumas;

25. skrydžių valdymo rajonas – valdomoji oro erdvė, nusidriekusi į viršų nuo tam tikros ribos virš žemės paviršiaus;
26. bendras sprendimų priėmimas – sprendimų priėmimo bendraujant ir konsultuojantis su atitinkamomis valstybių narių valdžios institucijomis, veiklą vykdančiais suinteresuotaisiais subjektais ir prireikus kitais subjektais procesas, siekiant sprendimus priimti bendru sutarimu;
27. tarpvalstybinės paslaugos – oro navigacijos paslaugos, kurias valstybėje narėje teikia paslaugų teikėjas, kurio pagrindinė verslo vieta yra kitoje valstybėje narėje;
28. deklaracija – oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų tikslais – deklaracija, apibrėžta Reglamento (ES) 2018/1139 3 straipsnio 10 dalyje;
30. maršruto rinkliavų zona – oro erdvės dalis nuo žemės iki viršutinės oro erdvės imtinai, kurioje teikiamos maršruto oro navigacijos paslaugos ir kuriai nustatoma viena sąnaudų bazė ir bendras vienetinis tarifas;
31. Eurokontrolė – Europos saugios oro navigacijos organizacija, įkurta 1960 m. gruodžio 13 d. tarptautine konvencija dėl bendradarbiavimo oro navigacijos saugos srityje;
32. Europos oro eismo valdymo tinklas (EOEVT) – Reglamento (ES) 2018/1139 VIII priedo 3.1 punkte nurodytos sistemos, leidžiančios teikti oro navigacijos paslaugas Sąjungoje, įskaitant sąsajas prie sienų su trečiosiomis šalimis;
33. Europos OEV pagrindinis planas – planas, patvirtintas Tarybos sprendimu 2009/320/EB¹⁵ su vėlesniais pakeitimais;
34. lankstus oro erdvės naudojimas – ICAO apibūdinta oro erdvės valdymo koncepcija, grindžiama pamatiniu principu, kad oro erdvė neturėtų būti naudojama tik kaip civilinė ar karinė oro erdvė, bet būtų laikoma ištisine aplinka, kurioje kiek įmanoma geriau tenkinami visų naudotojų poreikiai;

¹⁵ OL L 95, 2009 4 9, p. 41.

35. skrydžių informacijos paslauga – paslauga, kurios tikslas – teikti konsultacijas ir informaciją, reikalingas skrydžių saugai ir veiksmingumui užtikrinti;

35b. funkcinis oro erdvės blokas – veiklos vykdymo reikalavimais pagrįstas oro erdvės blokas, sudarytas nepaisant valstybių ribų, kuriame oro navigacijos paslaugų ir susijusių funkcijų teikimas yra vykdomas atsižvelgiant į veiklos rezultatus ir optimizuotas siekiant kiekviename funkciname oro erdvės bloke nustatyti sustiprintą oro navigacijos paslaugų teikėjų bendradarbiavimą arba, kai tinkama, įtraukti integruotą teikėją;

35c. skrydžio procedūrų rengimas – visos užduotys, susijusios su skrydžio pagal prietaisus procedūros rengimu;

36. bendrasis oro eismas – visas civilinių orlaivių judėjimas, taip pat visas valstybinių orlaivių (įskaitant karinius, muitinės ir policijos orlaivius) judėjimas, jei tas judėjimas vyksta laikantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO), įsteigtos Čikagos konvencija, procedūrų;

37. sąveikumas – EOEVТ sistemų ir sudedamųjų dalių bei jo veiklos procedūrų funkcinių, techninių ir eksploatacinių savybių visuma, būtina norint užtikrinti šio tinklo saugų, vientisą ir efektyvų veikimą;

38. meteorologijos (MET) paslaugos – įrenginiai ir paslaugos, kuriais teikiamos meteorologinės prognozės, įspėjimai, informaciniai pranešimai ir pastabos oro navigacijos tikslais, taip pat visa kita meteorologinė informacija ir duomenys, kuriuos valstybės pateikia oro navigacijos tikslais;

39. nacionalinė kompetentinga institucija – Reglamento (ES) 2018/1139 3 straipsnio 34 punkte apibrėžtas subjektas;

40. nacionalinė priežiūros institucija – nacionalinė įstaiga arba įstaigos, kurioms valstybė narė pavedė pagal šį reglamentą vykdyti užduotis;

41. navigacijos paslaugos – įrenginiai ir paslaugos, kuriais orlaiviams teikiama padėties nustatymo ir laiko informacija;

42. tinklo krizė – padėtis, kai dėl neįprastų arba nenumatytų aplinkybių neįmanoma teikti reikiamo lygio oro eismo valdymo ir (arba) oro navigacijos paslaugų ir dėl to prarandama didelė tinklo pajėgumo dalis arba susidaro didelė tinklo pajėgumo ir poreikio neatitiktis, arba smarkiai sutrinka informacijos srautas arba vientisumas vienoje ar keliuose tinklo dalyse;

43. tinklo valdytojas – subjektas, kuriam pagal 27 straipsnį pavestos užduotys, būtinos siekiant padėti vykdyti 26 straipsnyje nurodytas tinklo funkcijas;

43a. tinklo veiklos planas – bendro sprendimų priėmimo proceso metu nustatytas tinklo funkcijų tikslų įgyvendinimo veiklos lygmeniu ir prisidėjimo prie veiklos rezultatų tikslų planas;

43b. tinklo strateginis planas – taikant bendro sprendimų priėmimo procesą nustatytas tinklo ilgalaikio plėtojimo gairių planas;

43c. tarnybinis oro eismas – visi skrydžiai, kurie neatitinka bendram oro eismui skirtų nuostatų ir kurių atžvilgiu atitinkamos nacionalinės institucijos yra nustačiusios tam tikras taisykles ir procedūras;

44. veiklos duomenys – informacija apie visus skrydžio etapus, kurios oro navigacijos paslaugų teikėjams, oro erdvės naudotojams, oro uostų operatoriams ir kitiems susijusiems dalyviams reikia veiklos vykdymo tikslais;

44a. veiklą vykdančys suinteresuotieji subjektai – civiliniai ir kariniai oro erdvės naudotojai, civiliniai ir kariniai oro navigacijos paslaugų teikėjai, taip pat oro uostų operatoriai;

45. veiklos rezultatų planas – planas, kuriuo siekiama pagerinti oro navigacijos paslaugų ir tinklo funkcijų veiklos rezultatus;

46. pradėjimas naudoti – pirmasis panaudojimas po sistemos pradinio įrengimo arba patobulinimo;

47. maršrutų tinklas – konkrečių maršrutų tinklas, kuriuo nukreipiamas bendrojo oro eismo srautas, būtinas SV paslaugoms teikti;

48. SESAR apibrėžimo etapas – etapas, kurio metu nustatoma ir atnaujinama SESAR projekto ilgalaikė vizija, susijusi veiklos koncepcija, užtikrinanti galimybę pagerinti kiekvieną skrydžio etapą, reikiama esminiai EOEVT veiklos pokyčiai ir būtinos plėtros ir diegimo prioritetai;

49. SESAR įgyvendinimo etapas – nuoseklūs industrializavimo ir įgyvendinimo etapai, kurių metu vykdoma ši veikla: antžeminės ir orlaivių įrangos ir procesų, būtinų SESAR sprendiniams įgyvendinti, standartizavimas, gamyba ir sertifikavimas (industrializavimas); SESAR sprendiniais ir susijusiomis veiklos procedūromis grindžiamos įrangos ir sistemų pirkimas, įrengimas ir pradėjimas naudoti (įgyvendinimas);

50. SESAR projektavimo etapas – etapas, kurio metu vykdoma mokslinių tyrimų, projektavimo ir tvirtinimo veikla, kuria siekiama sukurti brandžius SESAR sprendinius;

51. SESAR projektas – oro eismo valdymo Europoje modernizavimo projektas, kuriuo Sąjungoje siekiama sukurti labai veiksmingą standartizuotą ir sąveikią oro eismo valdymo infrastruktūrą ir kurį sudaro inovacijų ciklas, apimantis SESAR apibrėžimo, projektavimo ir įgyvendinimo etapus;

52. SESAR sprendinys – tinkamas įgyvendinti SESAR projektavimo etapo rezultatas – naujos arba pagerintos standartizuotos ir sąveikios veiklos procedūros arba technologijos pasiūlymas;

53. stebėjimo paslaugos – įrenginiai ir paslaugos, naudojami atitinkamoms orlaivių padėtimis nustatyti, kad juos galima būtų saugiai paskirstyti;

54. sistema – orlaiviuose esančių ir antžeminių sudedamųjų dalių bei kosminės įrangos visuma, talkinanti oro navigacijos tarnyboms visais skrydžio etapais;

56. terminalo rinkliavų zona – oro uostas arba oro uostų grupė valstybės narės arba valstybių narių teritorijoje, kuriame (kurioje) teikiamos terminalo oro navigacijos paslaugos ir kuriam (kuriai) nustatoma viena sąnaudų bazė ir bendras vienetinis tarifas;

57. patobulinimas – pakeitimas, dėl kurio pasikeičia sistemos eksploatacinės savybės.

2a straipsnis

Funkciniai oro erdvės blokai

1. Siekiant gerinti Bendro Europos dangaus oro eismo valdymo tinklo veiklos rezultatus, valstybės narės gali sudaryti funkcinį oro erdvės bloką, kad būtų geriau plėtojamas bendradarbiavimas ir koordinavimas. Nedarant poveikio šio reglamento 5 straipsnio 3–5a dalims, valstybės narės gali funkcinio oro erdvės bloko lygmeniu bendrai vykdyti visas arba dalį šio reglamento 3, 4, 5, 7, 7a, 7b, 8, 10, 13, 13a, 13b ir 17 straipsniuose nustatytų pareigų ir bendrai laikytis visų arba dalies šių straipsnių pagrindu priimtų įgyvendinimo taisyklių.
2. Prireikus į bendradarbiavimą galima įtraukti funkciniuose oro erdvės blokuose dalyvaujančias trečiąsias šalis.
4. Funkciniai oro erdvės blokai sudaromi atitinkamų valstybių narių ir, kai aktualu, atitinkamų trečiųjų šalių, atsakingų už kurią nors funkciniam oro erdvės blokui priklausančią oro erdvės dalį, tarptautiniu susitarimu. Susitarimas ir pareigų, kurias valstybės narės ketina bendrai vykdyti, sąrašas pateikiamas Komisijai.

II SKYRIUS

NACIONALINĖS PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS

3 straipsnis

Nacionalinių priežiūros institucijų skyrimas, steigimas ir reikalavimai

1. Valstybės narės kartu arba atskirai paskiria arba įsteigia įstaigą ar įstaigas, kurios yra jų nacionalinės priežiūros institucijos, kad ši arba šios prisiimtų užduotis, kurios tokiai institucijai skirtos šiuo reglamentu.
2. Nacionalinė priežiūros institucija vykdo savo įgaliojimus nešališkai, nepriklausomai ir skaidriai ir yra atitinkamai organizuojamos, aprūpinamos darbuotojais, valdomos ir finansuojamos.
3. Nacionalinė priežiūros institucija organizaciniu, hierarchijos ir sprendimų priėmimo atžvilgiu yra nepriklausoma oro navigacijos paslaugų teikėjų, ypač vengiant interesų konflikto su tais paslaugų teikėjais. Tas nepriklausomumas nekliudo tai institucijai ir tiems paslaugų teikėjams būti tos pačios valstybės tarnybos, viešojo sektoriaus subjekto ar administracijos dalimi.

4. Valstybės narės gali steigti institucijas, kurių kompetencijai priklauso arba keli reguliuojami sektoriai, arba kelios reguliavimo transporto sektoriuje sritys, su sąlyga, kad tos integruotos priežiūros institucijos atitinka šiame straipsnyje nustatytus nepriklausomumo reikalavimus.

Organizacinės struktūros požiūriu nacionalinė priežiūros institucija gali būti sujungta su kitomis valdžios institucijomis, visų pirma Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003¹⁶ 11 straipsnyje nurodyta nacionaline konkurencijos institucija, nacionaline kompetentinga institucija arba, jei taikytina, su nacionaline transporto institucija, jeigu atitinkamai įsteigta jungtinė įstaiga atitinka šiame straipsnyje nustatytus nepriklausomumo reikalavimus.

9. Valstybės narės praneša Komisijai nacionalinių priežiūros institucijų pavadinimus ir adresus bei apie jų pasikeitimus ir apie priemones, kurių imtasi šio straipsnio laikymuisi užtikrinti.

4 straipsnis

Nacionalinių priežiūros institucijų užduotys

1. Nacionalinė priežiūros institucija vykdo pagal šį reglamentą ir jo pagrindu priimtus įgyvendinimo aktus jai paskirtas užduotis, visų pirma šias užduotis:

- a) tikrina, kaip 7 straipsnio 1a dalies b punkte ir 8 straipsnio 4 dalies d punkte nurodyti paslaugų teikėjai laikosi nacionalinių saugumo ir gynybos reikalavimų ir juos vykdo;
- c) vertina ir tvirtina bendros informacijos paslaugos teikimo kainos nustatymą pagal 9 straipsnį;
- d) rengia veiklos rezultatų plano projektą, be kita ko, nustato kriterijus, pagal kuriuos paskirstomos išlaidos ir nustatomi veiklos rezultatų tikslai, stebimi veiklos rezultatai ir rinkliavų sistemos, kaip nustatyta 10–13b, 17 ir 19–22 straipsniuose ir 18 bei 23 straipsniuose nurodytuose įgyvendinimo aktuose ir laikantis juose nustatytų ribų;

¹⁶ 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003 1 4, p. 1).

- e) prižiūri, kaip taikomas reglamento 25 straipsnis dėl apskaitos skaidrumo, atlieka 25 straipsnio 4 dalyje nurodytų finansinių duomenų auditą arba juos tikrina ir tvirtina.

3. Kiekviena nacionalinė priežiūros institucija, bendradarbiaudama su nacionaline kompetentinga institucija, jei tai yra kitas subjektas, vykdo būtiną stebėsenos veiklą, įskaitant, kai tinkama, patikrinimus ir auditus, kad nustatytų subjektų, kuriuos ji prižiūri pagal šį reglamentą, galimus šiame reglamente ir juo remiantis priimtuose įgyvendinimo aktuose nustatytų reikalavimų nesilaikymo atvejus. Reikalavimų nesilaikymo atveju nacionalinės priežiūros institucijos priima sprendimą dėl taisomųjų priemonių ir užtikrina, kad jos būtų vykdomos.

Atitinkami oro navigacijos paslaugų teikėjai, oro uostų operatoriai ir bendrų informacijos paslaugų teikėjai laikosi priemonių, kurių tuo tikslu ėmėsi nacionalinė priežiūros institucija. Tarpvalstybinių paslaugų atveju atitinkama valstybė narė arba jos nacionalinė priežiūros institucija gali prašyti valstybės narės, kurioje paslaugų teikėjas yra įsisteigęs ar kurioje yra jo pagrindinė verslo vieta, arba tos valstybės narės nacionalinės priežiūros institucijos suteikti jam paramą vykdymo užtikrinimo sunkumams įveikti. Abi valstybės narės arba jų nacionalinės priežiūros institucijos stengiasi bendradarbiauti tuo tikslu.

5 straipsnis

Nacionalinių priežiūros institucijų tarpusavio bendradarbiavimas

1. Nacionalinės priežiūros institucijos, kai tinkama, keičiasi informacija, visų pirma su jų darbu ir sprendimų priėmimo procesu, geriausia praktika ir procedūromis, taip pat šio reglamento taikymu susijusia informacija. Šiuo tikslu nacionalinės priežiūros institucijos gali dalyvauti ir bendradarbiauti tinkle, kurio nariai reguliariai susitinka.

2. Nacionalinės priežiūros institucijos bendradarbiauja, visų pirma tarpvalstybinių paslaugų teikimo ir oro navigacijos paslaugų teikimo oro erdvėje, už kurią yra atsakinga kita valstybė narė, atveju, sudarydamos darbo tvarkos susitarimus, siekdamos vienos kitoms padėti vykdyti stebėsenos ir priežiūros užduotis, taip pat patikrinimus bei apžiūras.

3. Kai oro navigacijos paslaugos teikiamos oro erdvėje, už kurią atsakingos dvi ar daugiau valstybių narių, visų pirma funkcinį oro erdvės blokų atveju, atitinkamos valstybės narės, jei tinkama, sudaro susitarimą dėl pagal šį reglamentą jų arba jų institucijų vykdytinos susijusių oro navigacijos paslaugų teikėjų priežiūros.

4. Kai oro navigacijos paslaugos teikiamos oro erdvėje, už kurią atsakinga kita valstybė narė, 3 dalyje nurodytais susitarimais numatomas kiekvienos iš valstybių narių arba jų institucijų užduočių, nustatytų šiame reglamente, vykdymo ir jų vykdymo rezultatų abipusis pripažinimas. Juose taip pat nurodoma, kuri nacionalinė priežiūros institucija yra atsakinga už 4 straipsnio 1 dalyje nustatytų užduočių vykdymą.

5. Kai leidžiama pagal nacionalinę teisę ir atsižvelgiant į regionų bendradarbiavimą, nacionalinės priežiūros institucijos taip pat gali sudaryti susitarimus dėl atsakomybės pasidalijimo vykdant priežiūros užduotis.

5a. Šiame straipsnyje nurodyti susitarimai pateikiami Komisijai.

III SKYRIUS

PASLAUGŲ TEIKIMAS

6 straipsnis

Oro navigacijos paslaugų teikėjų vykdomas paslaugų teikimas

2. Nedarant poveikio šio reglamento 7, 7a straipsniams ir 8 straipsnio 4 daliai, subjektas, tenkinantis Reglamento (ES) 2018/1139 40 ir 41 straipsniuose ir remiantis nurodytu reglamentu priimtuose deleguotuose ir įgyvendinimo aktuose nustatytus reikalavimus, turi teisę nediskriminacinėmis sąlygomis teikti oro navigacijos paslaugas oro erdvės naudotojams Sąjungoje.
- 2a. Tuo atveju, jei valstybė narė yra leidusi oro navigacijos paslaugų teikėjui nesilaikyti reikalavimo turėti pažymėjimą pagal Reglamento (ES) 2018/1139 41 straipsnio 6 dalį, ta valstybė narė, nepaisant 2 dalies, gali leisti tam paslaugų teikėjui teikti oro navigacijos paslaugas oro erdvės, už kurią ji yra atsakinga, dalyje, kurios atžvilgiu ši reikalavimų taikymo išimtis buvo suteikta ir laikantis tame straipsnyje nustatytų sąlygų.
3. Nepaisant 2 dalies, valstybės narės gali leisti kariuomenei teikti Reglamento 2018/1139 2 straipsnio 3 dalies c punkte nurodytas oro navigacijos paslaugas visoje oro erdvėje, už kurią ji yra atsakinga, arba jos dalyje neturint pažymėjimo ir (arba) netaikant viso šio reglamento arba jo dalies. Tokiais atvejais atitinkamos valstybės narės apie savo sprendimą informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares. Tos paslaugos turi būti teikiamos pagal Reglamento 2018/1139 2 straipsnio 5 dalyje nustatytas sąlygas.

Oro eismo paslaugų teikėjų skyrimas

1. Valstybės narės užtikrina oro eismo paslaugų teikimą išimties tvarka tam tikruose oro erdvės blokuose toje oro erdvėje, už kurią jos atsakingos. Šiuo tikslu valstybės narės atskirai arba bendrai paskiria vieną ar daugiau oro eismo paslaugų teikėjų. Valstybės narės gali savo nuožiūra paskirti oro eismo paslaugų teikėją (-us) su sąlyga, kad oro eismo paslaugų teikėjas (-ai) tenkina šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus.

1a. Oro eismo paslaugų teikėjai turi atitikti visas šias sąlygas:

- a) turi pažymėjimą pagal Reglamento (ES) 2018/1139 41 straipsnį arba galiojančią deklaraciją pagal Reglamento (ES) 2018/1139 41 straipsnio 5 dalį, nebent sertifikavimo reikalavimas jam būtų netaikomas pagal Reglamento (ES) 2018/1139 2 straipsnio 3 dalies c punktą;
- b) laikosi nacionalinio saugumo ir gynybos reikalavimų;
- c) jų pagrindinė verslo vieta yra valstybės narės teritorijoje ir
- d) valstybėms narėms ar jų nacionaliniams subjektams priklauso daugiau kaip 50 proc. paslaugų teikėjo ir jie tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių įmonių faktiškai jį kontroliuoja, išskyrus atvejus, kai susitarime su trečiąja šalimi, kurio susitariančioji šalis yra Sąjunga, numatyta kitaip.

Nukrypstant nuo c ir d punktų, valstybė narė gali paskirti oro eismo paslaugų teikėją, kurio pagrindinė verslo vieta yra trečiojoje šalyje ir (arba) kuris netenkina d punkte nustatytos sąlygos, teikti oro eismo paslaugas tam tikroje ribotoje oro erdvės, už kurią yra atsakinga ta valstybė narė, dalyje, jei ta oro erdvės dalis turi sieną su oro erdve, už kurią yra atsakinga ta trečioji šalis.

2. Oro eismo paslaugų teikėjai skiriami netaikant jokių sąlygų, kuriomis būtų reikalaujama, kad tie teikėjai:

- a) tiesiogiai arba per didžiąją akcijų dalį nuosavybės teise priklausytų skiriančiajai valstybei narei ar jos nacionaliniams subjektams;
- b) turėtų savo pagrindinę veiklos vietą ar registruotą buveinę skiriančiosios valstybės narės teritorijoje;
- c) naudotusi tik skiriančiojoje valstybėje narėje esančia infrastruktūra, tuo atveju, kai taikant tokias sąlygas nepagrįstai apribojama laisvė teikti paslaugas arba įsisteigimo laisvė.

3. Valstybės narės nustato pagal šį straipsnį paskirtų oro eismo paslaugų teikėjų teises ir pareigas.

4. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie visus sprendimus pagal šį straipsnį dėl oro eismo paslaugų teikėjo paskyrimo konkrečių oro erdvės blokų oro erdvei, už kurią jos yra atsakingos.

7a straipsnis

Meteorologijos (MET) paslaugų teikėjų paskyrimas

1. Valstybės narės, veikdamos atskirai ar kartu, gali išimties tvarka paskirti MET paslaugų teikėją visoje savo oro erdvėje, už kurią jos yra atsakingos, arba jos dalyje, atsižvelgdamos į saugumo sumetimus.
2. Valstybės narės nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie visus sprendimus, priimtus remiantis šiuo straipsniu.

7b straipsnis

Oro navigacijos paslaugų teikėjų tarpusavio santykiai

1. Oro navigacijos paslaugų teikėjai gali naudotis paslaugomis, kurias teikia kiti paslaugų teikėjai, turintys pažymėjimą pagal Reglamento (ES) 2018/1139 41 straipsnį arba galiojančią deklaraciją pagal Reglamento (ES) 2018/1139 41 straipsnio 5 dalį, nebent sertifikavimo reikalavimas jiems būtų netaikomas pagal Reglamento (ES) 2018/1139 2 straipsnio 3 dalies c punktą. Toks bendradarbiavimas, kai taikytina, vykdomas pagal 8 straipsnį.

Kalbant apie oro eismo paslaugų teikėjus, paskirtus pagal 7 straipsnį, ir MET paslaugų teikėjus, paskirtus pagal 7a straipsnį, tokiam bendradarbiavimui vykdyti atitinkamos valstybės narės turi būti išdavusios leidimą.

2. 1 dalies tikslais oro navigacijos paslaugų teikėjai įformina savo darbo santykius rašytiniais susitarimais arba lygiavertėmis teisinėmis priemonėmis, kuriuose nustatomos kiekvieno teikėjo konkrečios pareigos, įskaitant finansinius susitarimus, jei taikytina, ir priimtose funkcijos. Apie tuos susitarimus ir priemones pranešama atitinkamai nacionalinei priežiūros institucijai ar institucijoms.

Kalbant apie oro eismo paslaugų teikėjus, paskirtus pagal 7 straipsnį, ir MET paslaugų teikėjus, paskirtus pagal 7a straipsnį, atitinkamos valstybės narės turi patvirtinti to susitarimo sąlygas.

8 straipsnis

Ryšių, navigacijos ir stebėjimo (RNS) paslaugų, oro navigacijos informacijos (ONI) paslaugų, oro eismo duomenų (OED) paslaugų, meteorologijos (MET) paslaugų teikimo ir prieigų skrydžių valdymo ir aerodromo skrydžių valdymo oro eismo paslaugų teikimo sąlygos

1. Nedarant poveikio teisėms ir pareigoms, nustatytoms juos paskyrusios valstybės pagal 7 straipsnio 3 dalį, paskirti oro eismo paslaugų teikėjai gali nuspręsti pirkti RNS, ONI arba OED paslaugas.

1a. Išskyrus atvejus, kai valstybės narės yra paskyrusios MET paslaugų teikėją pagal 7a straipsnį, valstybės narės gali leisti oro eismo paslaugų teikėjams pirkti MET paslaugas.

1b. Valstybės narės gali leisti oro uostų operatoriams arba oro uostų operatorių grupei pirkti aerodromo skrydžių valdymo oro eismo paslaugas ir (arba) prieigų skrydžių valdymo oro eismo paslaugas.

Tokiu atveju valstybės narės turi patvirtinti pirkimo specifikacijas, įskaitant paslaugų kokybės reikalavimus. Valstybės narės paskiria atrinktą paslaugų teikėją pagal šioje dalyje nurodytą pirkimo procedūrą.

4. RNS, ONI, OED, MET arba aerodromo skrydžių valdymo ir prieigų skrydžių valdymo oro eismo paslaugų teikėjas gali būti atrinktas ir, jei tinkama, teikti paslaugas valstybėje narėje tik laikantis pirkimo procedūros pagal 1, 1a ir 1b dalis su sąlyga, kad jis tenkina visas šias sąlygas:

- a) turi pažymėjimą pagal Reglamento (ES) 2018/1139 41 straipsnį arba galiojančią deklaraciją pagal Reglamento (ES) 2018/1139 41 straipsnio 5 dalį, nebent sertifikavimo reikalavimas jam būtų netaikomas pagal Reglamento (ES) 2018/1139 2 straipsnio 3 dalies c punktą;
- b) jo pagrindinė verslo vieta yra valstybės narės teritorijoje;
- c) valstybėms narėms ar jų nacionaliniams subjektams priklauso daugiau kaip 50 proc. paslaugų teikėjo ir jie tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių įmonių faktiškai jį kontroliuoja, išskyrus atvejus, kai susitarime su trečiąja šalimi, kurio susitariančioji šalis yra Sąjunga, numatyta kitaip; ir
- d) paslaugų teikėjas tenkina nacionalinio saugumo ir gynybos reikalavimus.

Nukrypstant nuo b ir c punktų, pasaulinių palydovinių paslaugų teikėjas, kuriam pagal Reglamento (ES) 2018/1139 41 straipsnį buvo išduotas pažymėjimas teikti paslaugas Sąjungoje iki šio reglamento priėmimo, gali būti atrinktas tokioms paslaugoms teikti Sąjungoje net ir tuo atveju, jei jis netenkina b ir c punktuose nustatytų sąlygų.

5. 13, 13a, 13b ir 17 straipsniai ir su tais straipsniais susijusios įgyvendinimo taisyklės, priimtose remiantis 18 straipsniu, netaikomi MET paslaugoms, kurias teikia atrinkti MET paslaugų teikėjai arba oro eismo paslaugų teikėjai, paskirti pagal pirkimo procedūrą, atliktą remiantis 1a ir 1b dalimis. Atitinkami oro eismo paslaugų teikėjai teikia atitinkamus duomenis dėl oro navigacijos paslaugų pagrindinėse veiklos rezultatų srityse, nurodytose 10 straipsnio 2 dalies a punkte, ir saugos srityje nacionalinei priežiūros institucijai ir Komisijai stebėsenos tikslais.

Bendrų informacijos paslaugų (BIP) teikimas

1. Teikiant BIP, platinamų duomenų vientisumas ir kokybė turi būti tokie, kad būtų galima saugiai ir apsaugotai teikti bepiločių orlaivių eismo valdymo paslaugas.
 2. BIP teikėjai turi tenkinti šiuos visus reikalavimus:
 - a) laikosi nacionalinio saugumo ir gynybos reikalavimų;
 - b) jų pagrindinė verslo vieta yra valstybės narės teritorijoje ir
 - c) valstybėms narėms ar jų nacionaliniams subjektams priklauso daugiau kaip 50 proc. paslaugų teikėjo ir jie tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių įmonių faktiškai jį kontroliuoja, išskyrus atvejus, kai susitarime su trečiąja šalimi, kurio susitariančioji šalis yra Sąjunga, numatyta kitaip.
 3. Sąnaudų, kuriomis grindžiama BIP kaina, apskaita vykdoma atskirai nuo visos kitos atitinkamo operatoriaus veiklos ir informacija apie tai turi būti prieinama atitinkamai nacionalinei priežiūros institucijai.
- Kai BIP teikiamos išimtinu pagrindu, valstybės narės nustato, kad kaina už BIP būtų grindžiama pastoviomis ir kintamomis atitinkamos paslaugos teikimo sąnaudomis ir (arba) į ją būtų įtrauktas papildomas antkainis, atspindintis tinkamą rizikos ir grąžos normos kompromisą.
4. BIP teikėjo nustatytą kainą vertina ir tvirtina atitinkama nacionalinė priežiūros institucija. Tokių paslaugų kaina turi būti skelbiama viešai.
 5. Oro navigacijos paslaugų teikėjai nediskriminaciniu pagrindu, nepažeisdami nacionalinio saugumo, viešosios tvarkos ir gynybos politikos interesų teikia duomenis, būtinus saugiam bepiločių orlaivių valdymui sistemos „U-space“ oro erdvėje. BIP teikėjai tais duomenimis naudojasi tik savo teikiamų paslaugų veiklos vykdymo tikslais.

Galimybės susipažinti su tokiais duomenimis kainos grindžiamos papildomomis duomenų teikimo sąnaudomis ir tokių duomenų rinkimo sąnaudomis, kai pastarosios nėra įtrauktos į 20 straipsnį ir išskyrus atvejus, kai valstybės narės naudoja kitus finansinius išteklius šioms sąnaudoms padengti.

Bendrajam oro eismui aktualių veiklos duomenų teikimas ir galimybė su jais susipažinti

1. Kalbant apie bendrąjį oro eismą, visi oro navigacijos paslaugų teikėjai, oro erdvės naudotojai, oro uostai ir tinklo valdytojas, nepažeisdami nacionalinio saugumo, viešosios tvarkos ir gynybos politikos interesų, nediskriminacinėmis sąlygomis tikruoju laiku, be kita ko, tarpvalstybiniu ir Sąjungos mastu, teikia aktualius veiklos duomenis. Šiais teikiamais duomenimis gali naudotis sertifikuoti arba deklaracijas pateikę oro navigacijos paslaugų teikėjai, kariniai subjektai, atsakingi už saugumo ir gynybos veiklą, kariniai oro navigacijos paslaugų teikėjai, oro erdvės naudotojai ir oro uostai, taip pat tinklo valdytojas. Duomenys naudojami tik veiklos vykdymo tikslais.
3. Galimybė susipažinti su veiklos duomenimis, kaip nurodyta 1 dalyje, nemokamai suteikiama institucijoms, atsakingoms už saugumą, viešąją tvarką ir gynybą, nacionalinėms priežiūros institucijoms, nacionalinėms kompetentingoms institucijoms, tinklo valdytojui ir Agentūrai pagal Reglamentą (ES) 2018/1139.
4. Komisija, laikydamasi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, nustato konkrečius veiklos duomenis, kuriems taikomas šis straipsnis, ir apibrėžia tokių duomenų teikimo techninius ypatumus.

9b straipsnis

Veiklos rezultatų apžvalgos įstaiga

1. Laikydamasi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais paskiria nepriklausomą ir nešališką Veiklos rezultatų apžvalgos įstaigą (toliau – VRAĮ). VRAĮ nesuteikiamos jokios reguliavimo funkcijos ar kitos sprendimų priėmimo galios. VRAĮ vaidmuo apsiriboja konsultacijų ir pagalbos teikimu Komisijai ir nacionalinėms priežiūros institucijoms, jei jos to prašo, visų pirma kiek tai susiję su atitinkamų duomenų rinkimu, nagrinėjimu, tvirtinimu ir platinimu, taip pat 10–18 straipsniuose nustatytos veiklos rezultatų sistemos ir 19–23 straipsniuose nustatytos rinkliavų sistemos įgyvendinimu. Komisija ir nacionalinės priežiūros institucijos ir toliau yra atsakingos už joms nustatytų užduočių ir pareigų pagal šį reglamentą vykdymą. Komisija prižiūri, kad VRAĮ užduotys būtų tinkamai vykdomos.

2. Komisijai nusprendus paskirti VRAĮ pagal 1 dalį, laikydamosi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros Komisija patvirtina išsamias taisykles, visų pirma dėl VRAĮ paskyrimo laikotarpio, VRAĮ sudėties, VRAĮ narių, įskaitant, kai aktualu, VRAĮ pirmininką, atrankos bei paskyrimo procedūros ir kadencijos, taip pat dėl VRAĮ nariams mokamų išmokų, išlaidų kompensavimo ir atlyginimo, VRAĮ užduočių pagal šį reglamentą ir neviršijant jo ribų, taip pat dėl konkrečių VRAĮ veiklos finansavimo sąlygų.

10 straipsnis

Veiklos rezultatų sistema

1. Kad pagerėtų oro navigacijos paslaugų ir tinklo valdymo veiklos rezultatai Bendrame Europos danguje, pagal šį straipsnį ir 11–18 straipsnius taikoma oro navigacijos paslaugų ir tinklo valdymo veiklos rezultatų sistema.

2. Veiklos rezultatų sistema įgyvendinama ataskaitiniais laikotarpiais, kurių trukmė ne trumpesnė kaip treji metai, bet ne ilgesnė kaip penkeri metai. Veiklos rezultatų sistema apima:

- a) maršruto oro navigacijos paslaugoms taikomus Sąjungos masto pagrindinių – aplinkos apsaugos, pajėgumo ir ekonominio efektyvumo – veiklos rezultatų sričių tikslinius veiklos rezultatų rodiklius kiekvienu ataskaitiniu laikotarpiu;
- b) veiklos rezultatų planus, apimančius a punkte nurodytų pagrindinių veiklos rezultatų sričių kiekvieno ataskaitinio laikotarpio privalomus tikslinius veiklos rezultatų rodiklius ir, kai taikytina, paskatų sistemas;
- c) pagrindinių veiklos rezultatų sričių, nurodytų a punkte, veiklos rezultatų periodinę apžvalgą, stebėseną bei lyginamąją analizę, atsižvelgiant į atitinkamus saugumo rodiklius, nustatytus koordinuojant veiksmus su Agentūra.

3. 1 ir 2 dalyse nurodyta veiklos rezultatų sistema grindžiama:

- a) svarbių su oro navigacijos paslaugų ir tinklo valdymo veiklos rezultatais susijusių duomenų rinkimu iš visų atitinkamų subjektų, įskaitant oro navigacijos paslaugų teikėjus, oro erdvės naudotojus, oro uostų operatorius, nacionalines priežiūros institucijas, nacionalines kompetentingas institucijas, ir kitas nacionalines institucijas, Agentūrą, tinklo valdytoją ir Eurokontrolę, jų tikrinimu, nagrinėjimu, vertinimu ir sklaida;
- b) pagrindiniais veiklos rezultatų rodikliais, kuriais nustatomi pagrindinių veiklos rezultatų sričių, nurodytų 2 dalies a punkte, tiksliniai rodikliai;
- c) pagrindinių veiklos rezultatų sričių, nurodytų 2 dalies a punkte, veiklos rezultatų stebėsenos rodikliais ir atitinkamais saugos rodikliais, nustatytais koordinuojant veiksmus su Agentūra;
- cc) paskirstytųjų verčių apskaičiavimo metodika;
- d) principais, pagal kuriuos nustatomi oro navigacijos paslaugų ir tinklo valdymo veiklos rezultatų planai ir tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai, taip pat tokių planų turinys;
- e) oro navigacijos paslaugų ir tinklo valdymo veiklos rezultatų planų projektų ir tikslinių rodiklių vertinimu;
- f) veiklos rezultatų planų stebėseną, įskaitant tinkamas įspėjimo priemones, sudarančias sąlygas ataskaitiniu laikotarpiu peržiūrėti veiklos rezultatų planus ir tikslinius rodiklius, taip pat Sąjungos masto tikslinius veiklos rezultatų rodiklius;
- g) oro navigacijos paslaugų teikėjų lyginamąją analizę, kai aktualu;
- h) paskatų sistemomis, apimančiomis tiek finansinio teigiamo skatinimo, tiek atgrasymo priemones, taikytinas tais atvejais, kai oro eismo paslaugų teikėjas viršija atitinkamus privalomus oro eismo navigacijos paslaugų tikslinius veiklos rezultatų rodiklius konkrečiu ataskaitiniu laikotarpiu arba jų nepasiekia, nebent šis rodiklių nepasiekimas ar viršijimas yra susijęs su priežastimis, kurių oro eismo paslaugų teikėjas nekontroliuoja;
- i) su eismu ir sąnaudomis susijusiais rizikos pasidalijimo mechanizmais;
- j) tikslinių rodiklių nustatymo, veiklos rezultatų planų ir tikslinių rodiklių vertinimo, stebėsenos ir lyginamosios analizės terminų nustatymu;

- l) mechanizmais, skirtais reaguoti į svarbius nenumatytus įvykius, darančius didelį poveikį veiklos rezultatų sistemos ir rinkliavų sistemos įgyvendinimui.
4. Nustatant tikslinius veiklos rezultatų rodiklius, įtraukiamus į veiklos rezultatų planus, rengiant ir vertinant veiklos rezultatų planų projektus, be kita ko, paskirstant sąnaudas pagal paslaugas, taip pat atliekant oro eismo navigacijos paslaugų ir tinklo valdymo veiklos rezultatų stebėseną ir lyginamąją analizę atsižvelgiama į vietos aplinkybių poveikį, taip pat veiksnius, kurių oro eismo paslaugų teikėjas ir tinklo valdytojas nekontroliuoja.

11 straipsnis

Sąjungos masto tikslinių veiklos rezultatų rodiklių nustatymas

1. Laikydamosi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros ir šio straipsnio 2–3 dalių nuostatų, Komisija patvirtina maršruto oro navigacijos paslaugų Sąjungos masto tikslinius veiklos rezultatų rodiklius pagrindinėse veiklos rezultatų srityse, nurodytose 10 straipsnio 2 dalies a punkte, kiekvieno ataskaitinio laikotarpio atžvilgiu ir nustato to laikotarpio trukmę. Kad būtų galima atlikti veiklos rezultatų planų projektų vertinimą pagal 13 straipsnio 3 ir 3a dalyse ir 13a straipsnyje nurodytus kriterijus ir tuos projektus patvirtinti, Komisija kartu su tais Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais gali nustatyti papildomas bazines vertes, įspėjamąsias ribas, paskirstytąsias vertes ir lyginamąsias grupes.
2. 1 dalyje nurodyti Sąjungos masto tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai nustatomi remiantis šiais pagrindiniais kriterijais:
 - a) jais turi būti siekiama laipsniškai gerinti su oro navigacijos paslaugomis susijusios aplinkosauginės, funkcinės ir ekonominės veiklos rezultatus;
 - b) jie turi būti realistiški ir pasiekiami per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį, sudarant sąlygas oro navigacijos paslaugas teikti efektyviai, tvariai ir atspariai, kartu skatinant ilgalaikius technologinius pokyčius;

c) jais turi būti atsižvelgiama į ataskaitinio laikotarpio ekonominį ir veiklos kontekstą, įskaitant eismo prognozes ir veiklos duomenis, taip pat į pagrindinių veiklos rezultatų sričių, nurodytų 10 straipsnio 2 dalies a punkte, tarpusavio priklausomybę ir į būtinybę įvykdyti ES aplinkos apsaugos tikslus;

d) jais turi būti atsižvelgiama į 10 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytus saugos rodiklius.

3. Rengdama sprendimus dėl Sąjungos masto tikslinių veiklos rezultatų rodiklių, Komisija konsultuojasi ir surenka visą reikiamą informaciją iš nacionalinių institucijų, Eurokontrolės ir veiklą vykdančių suinteresuotųjų subjektų ir gali paprašyti VRAĮ nuomonės, jei VRAĮ buvo paskirta pagal 9b straipsnį.

13 straipsnis

Oro navigacijos paslaugų veiklos rezultatų planai ir tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai

1. Valstybės narės kiekvieno ataskaitinio laikotarpio atžvilgiu atskirai ar bendrai funkcinį oro erdvės blokų lygmeniu priima veiklos rezultatų plano projektą, kurį yra parengusi nacionalinė priežiūros institucija, surinkusi, jei aktualu, informaciją iš kitų nacionalinių institucijų, visų pirma remdamasi paskirto (-ų) oro eismo paslaugų teikėjo (-ų) pateikta informacija, visų oro navigacijos paslaugų, kurias teikia tas paslaugų teikėjas ir kurias, kai taikytina, perka iš kitų paslaugų teikėjų, atžvilgiu.

Veiklos rezultatų plano projektas priimamas po to, kai nustatomi Sąjungos masto tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai ir prieš prasidedant atitinkamam ataskaitiniam laikotarpiui.

1a. Prieš prasidedant kiekvienam ataskaitiniam laikotarpiui, nacionalinė priežiūros institucija nustato kriterijus dėl maršruto ir terminalo oro navigacijos paslaugoms bendrų sąnaudų paskirstymo tarp šių dviejų kategorijų paslaugų, atsižvelgiant į sąnaudų susietumo principą. Šią informaciją ji įtraukia į veiklos rezultatų plano projektą. Nacionalinė priežiūros institucija užtikrina, kad rinkliavoms nustatyti naudojamos sąnaudų bazės atitiktų 20 straipsnio reikalavimus.

1b. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio atžvilgiu nacionalinė priežiūros institucija nustato ir į veiklos rezultatų plano projektą, į pagrindines veiklos rezultatų sritis, nurodytas 10 straipsnio 2 dalies a punkte, įtraukia su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais derančius maršruto oro navigacijos paslaugų tikslinius veiklos rezultatų rodiklius, taip pat terminalo oro navigacijos paslaugų tikslinius veiklos rezultatų rodiklius. Rengiant tuos veiklos rezultatų planų projektus atsižvelgiama į Europos OEV pagrindinį planą, į pagrindinių veiklos rezultatų sričių, nurodytų 10 straipsnio 2 dalies a punkte, tarpusavio priklausomybę ir į būtinybę įvykdyti atitinkamus ES saugos reikalavimus bei ES aplinkos apsaugos tikslus.

2. Į 1 dalyje nurodytą veiklos rezultatų plano projektą įtraukiama aktuali Eurokontrolės ir tinklo valdytojo ar atitinkamai vietos šaltinių pateikta informacija, visų pirma eismo prognozės ir veiklos duomenys.

Rengdama veiklos rezultatų plano projektą nacionalinė priežiūros institucija konsultuojasi su oro erdvės naudotojų atstovais ir prireikus karinėmis institucijomis, oro uostų operatoriais ir oro uostų koordinаторiais, taip pat su nacionaline kompetentinga institucija tuo atveju, jei nacionalinė priežiūros institucija ir nacionalinė kompetentinga institucija yra du skirtingi subjektai. Patikrinama atitiktis Reglamentui (ES) 2018/1139 ir pagal jį priimtiems deleguotiesiems bei įgyvendinimo aktams.

3. Maršruto oro navigacijos paslaugų tikslinių veiklos rezultatų rodiklių, įtrauktinų į veiklos rezultatų plano projektą, derėjimas su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais nustatomas atsižvelgiant į vietos aplinkybes ir pagrindinių veiklos rezultatų sričių, nurodytų 10 straipsnio 2 dalies a punkte, tarpusavio priklausomybę ir remiantis visais šiais kriterijais ar jų dalimi:

a) jei kartu su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais yra nustatytos paskirstytosios vertės – veiklos rezultatų plano projekte nurodytų tikslinių veiklos rezultatų rodiklių palyginimu su tomis paskirstytosiomis vertėmis;

b) veiklos rezultatų gerėjimo per ataskaitinį laikotarpį, su kuriuo susijęs veiklos rezultatų planas, ir papildomai per bendrą laikotarpį, kurį sudaro ankstesnis ataskaitinis laikotarpis ir ataskaitinis laikotarpis, su kuriuo susijęs veiklos rezultatų planas, vertinimu;

c) atitinkamo oro eismo paslaugų teikėjo numatomų veiklos rezultatų palyginimu atitinkamoje lyginamojoje grupėje.

Atliekant tikslinių veiklos rezultatų rodiklių derėjimo pagrindinėje ekonominio efektyvumo veiklos rezultatų srityje vertinimą neatsižvelgiama į 20 straipsnio 3 dalies b, d ir e punktuose nurodytas sąnaudas.

3a. Be to, priimtas veiklos rezultatų plano projektas turi atitikti šias sąlygas:

a) pagrindinės prielaidos, kuriomis remiantis nustatomi tiksliniai rodikliai ir priemonės jiems per ataskaitinį laikotarpį pasiekti, be kita ko, bazinės vertės, eismo prognozės ir ekonominės prielaidos, turi būti tikslios, tinkamos ir nuoseklios veiklos rezultatų plano rengimo metu;

b) priimtas veiklos rezultatų plano projektas turi būti išsamus – jame turi netrūkti duomenų ir pagrindžiamosios medžiagos;

c) rinkliavoms nustatyti naudojamos sąnaudų bazės turi atitikti 20 straipsnio nuostatas.

3b. Priimti veiklos rezultatų planų projektai skelbiami viešai, nepakenkiant neskelbtinos informacijos konfidencialumui.

5. Priimti veiklos rezultatų planų projektai pateikiami Komisijai įvertinti ir tvirtinti pagal 13a straipsnį.

13a straipsnis

Komisijos atliekamas tikslinių veiklos rezultatų rodiklių ir veiklos rezultatų planų vertinimas

1. Komisija įvertina maršruto oro navigacijos paslaugų tikslinius veiklos rezultatų rodiklius ir 13 straipsnyje nurodytus priimtus veiklos rezultatų planus remdamasi 13 straipsnio 3 ir 3a dalyse išdėstytais kriterijais ir sąlygomis.

2. Jei remiantis 13 straipsnio 3 dalyje išdėstytais kriterijais negalima nustatyti maršruto oro navigacijos paslaugų tikslinių veiklos rezultatų rodiklių derėjimo su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais, Komisija įvertina, ar nukrypimą nuo šių kriterijų galima pateisinti vietos aplinkybėmis ir (arba) pagrindinių veiklos rezultatų sričių, nurodytų 10 straipsnio 2 dalies a punkte, tarpusavio priklausomybe, atsižvelgiant į veiklos rezultatų planų projektuose pateiktą informaciją ir saugos sumetimus. Jei būtent taip ir yra, laikoma, kad maršruto oro navigacijos paslaugų tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai dera su Sąjungos masto tiksliniais rodikliais.

Komisija gali leisti, kad maršruto oro navigacijos paslaugų tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai nukryptų nuo Sąjungos masto tikslinių veiklos rezultatų rodiklių pagrindinių veiklos rezultatų sričių – ekonominio efektyvumo ar pajėgumo – atžvilgiu, jei to reikia tų paslaugų derėjimui su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais užtikrinti pagrindinės veiklos rezultatų srities – aplinkos apsaugos – atžvilgiu. Be to, nukrypti leidžiama siekiant užtikrinti atitiktį atitinkamiems ES saugos reikalavimams, nustatytiems Reglamente (ES) 2018/1139 ir pagal jį priimtuose įgyvendinimo bei deleguotuose aktuose.

3. Jei Komisija nustato, kad priimtas veiklos rezultatų plano projektas atitinka 13 straipsnio 3 ir 3a dalyse, skaitomų kartu su šio straipsnio 2 dalimi, išdėstytus kriterijus ir sąlygas, laikydamosi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros ji jį patvirtina.

4. Jei Komisija nustato, kad yra abejonių dėl veiklos rezultatų plano projekto atitikties 13 straipsnio 3 ir 3a dalyse, skaitomų kartu su šio straipsnio 2 dalimi, išdėstytiems kriterijams ir sąlygoms, ji pradeda išsamų to veiklos rezultatų plano projekto nagrinėjimą ir prireikus paprašo atitinkamos valstybės narės pateikti papildomos informacijos.

5. Jei, atlikusi išsamų nagrinėjimą, Komisija nustato, kad veiklos rezultatų plano projektas atitinka 13 straipsnio 3 ir 3a dalyse, skaitomų kartu su šio straipsnio 2 dalimi, išdėstytus kriterijus ir sąlygas, laikydamosi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros ji jį patvirtina.

Vis dėlto jei Komisija nustato, kad veiklos rezultatų plano projektas tų kriterijų ir sąlygų neatitinka, laikydamosi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros Komisija priima sprendimą, kuriame išdėsto taisomąsias priemones, kurių turi imtis atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės).

Atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės) praneša Komisijai apie priemones, kurių ėmėsi pagal tą sprendimą, taip pat pateikia informaciją, įrodančią, kad tos priemonės atitinka tą sprendimą.

Jei Komisija nustato, kad tų priemonių pakanka jos sprendimo laikymuisi užtikrinti, ji apie tai praneša atitinkamai (-oms) valstybei (-ėms) narei (-ėms) ir, laikydamosi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, veiklos rezultatų plano projektą patvirtina.

Jei Komisija nustato, kad tų priemonių nepakanka jos sprendimo laikymuisi užtikrinti, ji apie tai praneša atitinkamai (-oms) valstybei (-ėms) narei (-ėms) ir, kai tikslinga, imasi veiksmų nesilaikymo problemai spręsti, be kita ko, imdamasi veiksmų, numatytų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 straipsnyje.

6. [...] Pagal šį straipsnį Komisijos patvirtintus veiklos rezultatų planų projektus atitinkamos valstybės narės priima kaip galutinius planus ir juos paskelbia viešai, nepakenkiant neskelbtinos informacijos konfidencialumui.

13b straipsnis

Veiklos rezultatų stebėseną

1. Nacionalinė priežiūros institucija, bendradarbiaudama su nacionaline kompetentinga institucija (jei tai skirtingas subjektas), įvertina, ar oro navigacijos paslaugos, teikiamos oro erdvėje, už kurią ji yra atsakinga, atitinka tikslinius veiklos rezultatų rodiklius, išdėstytus pagal 13a straipsnį patvirtintuose veiklos rezultatų planuose, ar tie planai yra teisingai įgyvendinami ir tai, ar ji taiko teigiamas ar neigiamas paskatas pagal sistemas, nurodytas 10 straipsnio 3 dalies h punkte.

2. Nacionalinė priežiūros institucija rengia paskirtų oro eismo paslaugų teikėjų teikiamų oro navigacijos paslaugų veiklos rezultatų stebėsenos reguliarias ataskaitas ir tų vertinimų rezultatus skelbia viešai, nepakenkiant neskelbtinos informacijos konfidencialumui.

Paskirti oro eismo paslaugų teikėjai teikia tokiai stebėsenai vykdyti reikalingą informaciją ir duomenis. Tai, be kita ko, apima su faktinėmis sąnaudomis ir suteiktomis paslaugomis susijusią informaciją bei duomenis ir, kai taikytina, nepakenkiant neskelbtinos informacijos konfidencialumui – duomenis, susijusius su iš kitų paslaugų teikėjų nupirktų paslaugų faktinėmis sąnaudomis.

2a. Jei veiklos rezultatų planuose nurodyti tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai nebuvo pasiekti arba veiklos rezultatų planas nebuvo tinkamai įgyvendintas, nacionalinė priežiūros institucija įvertina, ar taip yra dėl saugos sumetimų ar išorės veiksnių, kurių oro eismo paslaugų teikėjas nekontroliuoja. Visų pirma nacionalinė priežiūros institucija įvertina priemonių, priimtų siekiant pagerinti bendrą tinklo veikimą, bet kokių žalingų padarinių poveikį oro eismo paslaugų teikėjo faktiniams veiklos rezultatams. Jei nepakankamų veiklos rezultatų negalima pateisinti saugos sumetimais ar išorės veiksniais, nacionalinė priežiūros institucija reikalauja, kad oro eismo paslaugų teikėjas imtųsi taisomųjų priemonių.

2b. Finansinio skatinimo ir atgrasymo priemonėmis atsižvelgiama į paslaugos kokybės pablogėjimą, ir jos turi būti proporcingos pasiektų veiklos rezultatų ir patvirtintuose veiklos rezultatų planuose nustatytų tikslinių veiklos rezultatų rodiklių neatitikimo mastui.

Finansinio skatinimo ir atgrasymo priemonės gali būti taikomos tik tuo atveju, jei viršyti veiklos rezultatai ar nepakankami veiklos rezultatai yra sietini su atitinkamu oro eismo paslaugų teikėju. Tos atgrasymo priemonės negali būti tokios, kad pakenktų to oro eismo paslaugų teikėjo finansiniam gyvybingumui ir teikiamų paslaugų saugai ir kokybei.

3. Komisija reguliariai atlieka bendro Sąjungos masto tikslinių veiklos rezultatų rodiklių pasiekimo vertinimus ir pateikia rezultatus 37 straipsnio 1 dalyje nurodytam komitetui.

16 straipsnis

Tinklo veiklos rezultatų planas

1. Tinklo valdytojas, atsižvelgdamas į 27 straipsnio 7 dalyje nurodytą bendro sprendimų priėmimo procesą, rengia kiekvieno ataskaitinio laikotarpio tinklo veiklos rezultatų plano projektą.

Tinklo veiklos rezultatų plano projektas parengiamas po to, kai nustatomi Sąjungos masto tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai ir prieš prasidedant atitinkamam ataskaitiniam laikotarpiui. Jame nustatomi tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai pagrindinėse veiklos rezultatų srityse, nurodytose 10 straipsnio 2 dalies a punkte.

2. Tinklo veiklos rezultatų plano projektas pateikiamas Komisijai įvertinti ir priimti.

2a. Komisija įvertina veiklos rezultatų plano projektą remdamasi šiais pagrindiniais kriterijais:

a) veiklos rezultatų gerėjimo per ataskaitinį laikotarpį, su kuriuo susijęs veiklos rezultatų planas, ir per laikotarpį, kurį sudaro ankstesnis ataskaitinis laikotarpis ir ataskaitinis laikotarpis, su kuriuo susijęs veiklos rezultatų planas, vertinimu, taip pat prisidėjimu siekiant Sąjungos masto tikslinių veiklos rezultatų rodiklių;

b) vertinimu, ar tinklo veiklos rezultatų plano projektas yra išsamus ir nuoseklus duomenų ir pagrindžiamosios medžiagos atžvilgiu, be kita ko, kalbant apie taikytas pagrindines prielaidas ir eismo prognozes.

2b. Jei Komisija nustato, kad tinklo veiklos rezultatų plano projektas yra išsamus ir jame numatytas pakankamas veiklos rezultatų gerėjimas, ji jį priima kaip galutinį planą. Priešingu atveju Komisija paprašo tinklo valdytojo pateikti peržiūrėtą tinklo veiklos rezultatų plano projektą.

17 straipsnis

Tikslinių veiklos rezultatų rodiklių ir veiklos rezultatų planų peržiūra ataskaitiniu laikotarpiu

1. Jei Sąjungos masto tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai ataskaitiniu laikotarpiu tampa nebetinkami dėl iš esmės pasikeitusių aplinkybių arba atsižvelgiant į saugos sumetimus ir jeigu vieno ar kelių tikslinių rodiklių peržiūra yra būtina ir proporcinga, Komisija tuos Sąjungos masto tikslinius veiklos rezultatų rodiklius peržiūri. Tokiam sprendimui taikomas 11 straipsnis.

Jei po tokios peržiūros tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai, pateikti pagal 13a straipsnio 6 dalį priimtuose veiklos rezultatų planuose, nebeatitinka Sąjungos masto tikslinių veiklos rezultatų rodiklių, valstybės narės tuos planus peržiūri, kiek tai susiję su atitinkamais tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais. Tų planų peržiūrai taikomi 13 ir 14 straipsniai. Šios pastraipos tikslais 13 straipsnio 2 dalyje nurodytos konsultacijos gali būti vykdomos tik dėl tikslinių veiklos rezultatų rodiklių ir veiklos rezultatų planų projektų dalių, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusių su peržiūra.

Atlikus pirmoje pastraipoje nurodytą peržiūrą, tinklo valdytojas parengia naują tinklo veiklos rezultatų plano projektą. To naujo plano priėmimui taikomas 16 straipsnis.

2. Sprendime dėl 1 dalyje nurodytų peržiūrėtų Sąjungos masto tikslinių veiklos rezultatų rodiklių pateikiamos pereinamojo laikotarpio nuostatos, taikytinos iki tol, kol bus pradėti taikyti galutiniai peržiūrėti veiklos rezultatų planai. Peržiūrėti Sąjungos masto tiksliniai rodikliai ir pereinamojo laikotarpio nuostatos atgaline data netaikomi.

2a. Dėl tinklo krizės atvejų, kai neįmanoma pateikti patikimų eismo prognozių, į 2 dalyje minėtas pereinamojo laikotarpio nuostatas gali būti įtraukta nuostata dėl veiklos rezultatų sistemos sustabdymo tol, kol bus prieinamos naujos patikimos prognozės. Tokiu atveju Komisija 1 dalyje nurodytu sprendimu apibrėžia susijusias sąlygas, įskaitant taikytinoms rinkliavoms būtinas korekcijas.

3. Ataskaitiniu laikotarpiu valstybės narės gali peržiūrėti vieną ar kelis tikslinius veiklos rezultatų rodiklius, jei pasiekiamos įspėjamosios ribos arba jei įrodoma, kad pradiniai duomenys, prielaidos ir argumentai, kuriais pagrįsti tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai, yra iš esmės ir ilgą laiką nebetinkami dėl aplinkybių, kurių nebuvo įmanoma numatyti tuo metu, kai buvo priimamas veiklos rezultatų planas.

Tokiu atveju valstybės narės, laikydamosi 13 ir 13a straipsniuose nustatytų procedūrų, peržiūri veiklos rezultatų planus atitinkamų tikslinių rodiklių atžvilgiu. Šios pastraipos tikslais 13 straipsnio 2 dalyje nurodytos konsultacijos gali būti vykdomos tik dėl tikslinių veiklos rezultatų rodiklių ir veiklos rezultatų planų projektų dalių, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusių su peržiūra.

18 straipsnis

Veiklos rezultatų sistemos įgyvendinimas

Veiklos rezultatų sistemos įgyvendinimo tikslais Komisija, laikydamasi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, priima įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtina išsamius reikalavimus ir procedūras, susijusius su 10 straipsnio 3 dalimi ir 11, 13, 13a, 13b, 16 ir 17 straipsniais, visų pirma su veiklos rezultatų planų rengimu, vertinimu, tvirtinimu ir peržiūra, tikslinių veiklos rezultatų rodiklių nustatymu, veiklos rezultatų stebėseną, lyginamosios analizės metodiką, paskatų sistemomis, taisomųjų priemonių nustatymu ir visų procedūrų terminais.

19 straipsnis

Rinkliavų sistemos principai

1. Nedarant poveikio valstybių narių galimybei oro navigacijos paslaugų, kurioms taikomas šis straipsnis, teikimą finansuoti viešosiomis lėšomis, oro erdvės naudotojams pagal Čikagos konvencijos 15 straipsnį ir pagal šį straipsnį, taip pat pagal 20–22 straipsnius ir 23 straipsnio pagrindą priimtus įgyvendinimo aktus nustatomos ir taikomos oro navigacijos paslaugų rinkliavos ir užtikrinamas jų mokėjimas. Pagal šį straipsnį ir 20–22 straipsnius nustatyta rinkliavų sistema turi atitikti Eurokontrolės nustatytą maršruto rinkliavų mokėjimo sistemą, visų pirma Eurokontrolės išlaidų bazės maršruto rinkliavoms apskaičiuoti nustatymo ir vienetinių tarifų apskaičiavimo principus.
2. Rinkliavos nustatomos atsižvelgiant į sąnaudas, oro navigacijos paslaugų teikėjų patirtas per nustatytus 10 straipsnio 2 dalyje apibrėžtus ataskaitinius laikotarpius, susijusias su paslaugų teikimu ir funkcijų užtikrinimu oro erdvės naudotojams arba jų naudai. Į tas sąnaudas gali būti įskaičiuojama pagrįsta turto grąža.
3. Rinkliavomis skatinama oro navigacijos paslaugas teikti saugiai, efektyviai, veiksmingai ir tvariai, kad būtų užtikrintas aukštas saugos lygis bei didelis ekonominis efektyvumas ir kartu mažinamas aviacijos poveikis aplinkai.

5. Oro navigacijos paslaugų teikėjo pajamos, gautos iš oro erdvės naudotojams pagal šį straipsnį taikomų rinkliavų, nenaudojamos paslaugoms, kurias tas oro navigacijos paslaugų teikėjas teikia pagal 8 straipsnį rinkos sąlygomis, finansuoti arba kitai to paslaugų teikėjo vykdomai komercinei veiklai finansuoti.

6. Finansiniai duomenys apie paskirtų oro eismo paslaugų teikėjų nustatytąsias ir faktines sąnaudas pateikiami nacionalinėms priežiūros institucijoms.

20 straipsnis

Rinkliavoms nustatyti naudojamos sąnaudų bazės

1. Rinkliavoms už oro navigacijos paslaugas nustatyti naudojamas sąnaudų bazes sudaro pagal 13a straipsnio 6 dalį priimtuose veiklos rezultatų planuose nurodytos nustatytosios sąnaudos, susijusios su tų paslaugų teikimu atitinkamoje maršruto rinkliavų zonoje ir terminalo rinkliavų zonoje.

2. 1 dalyje nurodytos nustatytosios sąnaudos apima su reikiama infrastruktūra ir paslaugomis susijusias sąnaudas, kapitalo sąnaudas ir turto nusidėvėjimo sumas, taip pat techninės priežiūros, veiklos, valdymo ir administravimo sąnaudas ir kitas su darbuotojais susijusias sąnaudas.

3. 1 dalyje nurodytos nustatytosios sąnaudos taip pat apima šias sąnaudas:

b) nacionalinių priežiūros institucijų, nacionalinių kompetentingų institucijų ir kitų nacionalinių institucijų patiriamas sąnaudas, susijusias su oro navigacijos paslaugų priežiūra, jei taip nusprendžia valstybė narė;

c) oro navigacijos paslaugų teikėjų patiriamas sąnaudas, susijusias su oro navigacijos paslaugų teikimu, jei taip nusprendžia valstybė narė;

d) oro navigacijos paslaugų teikėjų patiriamas sąnaudas, susijusias su tinklo funkcijomis, visų pirma susijusias su bendradarbiavimu su tinklo valdytoju, ir kitomis funkcijomis, kaip apibūdinta 2 straipsnio 9 dalyje;

e) sąnaudas, susijusias su 1960 m. gruodžio 13 d. Eurokontrolės tarptautine konvencija dėl bendradarbiavimo oro navigacijos saugos srityje su paskutiniais pakeitimais, jei taip nusprendžia valstybė narė.

4. Į nustatytąsias sąnaudas neįskaičiuojamos sąnaudos, susijusios su pagal 42 straipsnį valstybių narių taikomomis sankcijomis.

5. Sąnaudos, susijusios ir su maršruto oro navigacijos paslaugomis, ir su terminalo oro navigacijos paslaugomis, paskirstomos laikantis nacionalinės priežiūros institucijos pagal 13 straipsnio 1a dalį nustatytų kriterijų. Maršruto oro navigacijos paslaugų ir terminalo oro navigacijos paslaugų kryžminis subsidijavimas neleidžiamas. Tai pačiai vienai iš šių dviejų kategorijų priklausančių skirtingų oro navigacijos paslaugų kryžminis subsidijavimas leidžiamas tik jei tai pateisinama objektyviomis priežastimis ir skaidriai nurodoma pagal 25 straipsnio 3 dalį.

6. Paskirti oro eismo paslaugų teikėjai išsamią informaciją apie savo sąnaudų bazes pateikia nacionalinei priežiūros institucijai ir Komisijai. Šiuo tikslu sąnaudos suskirstomos į su darbuotojais susijusias sąnaudas, kitas (su darbuotojais nesusijusias) veiklos sąnaudas, nusidėvėjimo sąnaudas, kapitalo sąnaudas, 20 straipsnio 3 dalyje nurodytas sąnaudas ir ypatingąsias sąnaudas.

21 straipsnis

Rinkliavų zona ir vienetiniai tarifai

1. Atsižvelgiant į veiklos rezultatų planuose nurodytas nustatytąsias sąnaudas ir juose pateiktas eismo prognozes, taip pat į taikytinas su ankstesniais metais susijusias korekcijas ir kitas pajamas, kalendoriniams metams nustatomi kiekvienos rinkliavų zonos vienetiniai tarifai.

1a. Nedarant poveikio 20 straipsnio 5 dalies pirmai pastraipai, valstybės narės iki ataskaitinio laikotarpio pradžios nustato oro navigacijos paslaugoms taikomas rinkliavų zonas ir nurodo, kurie oro eismo paslaugų teikėjai patenka į kiekvienos rinkliavų zonos aprėptį. Komisija, laikydamosi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustato, kokiomis sąlygomis valstybės narės gali ataskaitiniu laikotarpiu keisti terminalo rinkliavų zoną arba nustatyti naują tokią zoną.

2. Vienetinius tarifus nustato valstybės narės, o Komisija turi patikrinti, ar jie atitinka 19, 20 ir šį straipsnius. Jei Komisija nustato, kad vienetinis tarifas neatitinka tų reikalavimų, atitinkama valstybė narė, atsižvelgdama į tai, jį peržiūri ir atitinkamai iš dalies pakeičia.

22 straipsnis

Rinkliavų nustatymas

1. Oro erdvės naudotojams nediskriminacinėmis sąlygomis, atsižvelgiant į atitinkamų skirtingų tipų orlaivių santykinius gabenimo pajėgumus, taikomos rinkliavos už oro navigacijos paslaugų teikimą. Taikant skirtingiems oro erdvės naudotojams rinkliavas už naudojimąsi ta pačia paslauga, nedaroma jokio skirtumo dėl naudotojo nacionalinės priklausomybės ar kategorijos.
2. Konkrečiam skrydžiui tam tikroje maršruto rinkliavų zonoje taikoma maršruto oro navigacijos paslaugų rinkliava apskaičiuojama remiantis nustatyto tos maršruto rinkliavų zonos vienetiniu tarifu ir su tuo skrydžiu susijusių maršruto paslaugų vienetų skaičiumi.
3. Konkrečiam skrydžiui tam tikroje terminalo rinkliavų zonoje taikoma terminalo oro navigacijos paslaugų rinkliava apskaičiuojama remiantis nustatyto tos terminalo rinkliavų zonos vienetiniu tarifu ir su tuo skrydžiu susijusių terminalo paslaugų vienetų skaičiumi. Apskaičiuojant terminalo rinkliavą, skrydžio artėjimo tūpti ir išvykimo etapai skaičiuojami kaip vienas skrydis.
4. Tam tikri oro erdvės naudotojai arba skrydžiai, ypač vykdomieji skrydžius lengvaisiais ir valstybiniais orlaiviais arba vykdomi juos naudojant, gali būti atleidžiami nuo oro navigacijos rinkliavų su sąlyga, kad tokio atleidimo nuo rinkliavų sąnaudos padengiamos iš kitų išteklių ir jų netenka dengti kitiems oro erdvės naudotojams.
5. Siekiant skatinti oro eismo paslaugų teikėjus ir oro erdvės naudotojus padėti didinti aplinkosauginį veiksmingumą arba gerinti paslaugų kokybę, pavyzdžiui, naudotis efektyviausią degalų vartojimą užtikrinančiais turimais maršrutais, naudoti daugiau tvarių alternatyviųjų degalų, didinti pajėgumus, mažinti vėlavimus, užtikrinti tvarią plėtrą ir kartu išlaikyti optimalų saugos lygį (visų pirma tam, kad būtų įgyvendintas Europos OEV pagrindinis planas), rinkliavos gali būti moduluojamos. Moduliavimas atliekamas taikant finansiškai palankias arba nepalankias priemones ir nedarant poveikio oro eismo paslaugų teikėjų pajamoms.

5a. Komisija, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis, oro eismo paslaugų teikėjais ir oro erdvės naudotojais, atlieka galimybių studiją, kurioje išnagrinėja rinkliavų moduliavimo poveikį oro eismui ir suinteresuotiesiems subjektams, be kita ko, susijusį su skrydžių trajektorijomis, pajėgumais, orlaivių parko sudėtimi ir oro erdvės naudotojų sąnaudomis, taip pat poveikį mechanizmams, kuriais užtikrinamas neutralumas oro eismo paslaugų teikėjų pajamų atžvilgiu. Šioje studijoje taip pat išnagrinėjamas to moduliavimo indėlis siekiant 1 straipsnio 1 dalyje ir Komisijos komunikate dėl Europos žaliojo kurso nurodytų Bendro Europos dangaus tikslų, atsižvelgiant į konkurencingumo aspektus, esamas paskatų sistemas ir kitas žinomas alternatyvas. Remdamasi ta studija, Komisija gali priimti gaires, kuriomis valstybėms narėms būtų sudarytos sąlygos savanoriškai įgyvendinti rinkliavų moduliavimą.

23 straipsnis

Rinkliavų sistemos įgyvendinimas

Rinkliavų sistemos įgyvendinimo tikslais Komisija, laikydamasi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, priima įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtina išsamius reikalavimus ir procedūras, susijusius su 19, 20, 21 ir 22 straipsniais, visų pirma kiek tai susiję su sąnaudų bazėmis ir nustatytosiomis sąnaudomis, vienetinių tarifų nustatymu, rizikos pasidalijimo mechanizmais ir rinkliavų moduliavimu.

24 straipsnis

Veiklos rezultatų sistemos ir rinkliavų sistemos laikymosi tikrinimas

1. Komisija reguliariai tikrina, kaip valstybės narės, visų pirma nacionalinės priežiūros institucijos, laikosi 10–17 straipsnių, 19–22 straipsnių ir 18 bei 23 straipsniuose nurodytų įgyvendinimo aktų. Komisija veikia konsultuodamasi su VRAĮ, jei VRAĮ yra paskirta pagal 9b straipsnį, ir nacionalinėmis priežiūros institucijomis.
2. Nustačiusi 1 punkte nurodytų nuostatų nesilaikymo požymių, Komisija gali pradėti tyrimą. Tyrimą ji užbaigia per keturis mėnesius, išklausiusi valstybę narę ir atitinkamą nacionalinės priežiūros instituciją.

3. Nedarant poveikio 41 straipsnio 1 daliai, Komisija tyrimo rezultatus pateikia valstybei narei ir, kai tinkama, atitinkamam oro eismo paslaugų teikėjui ir gali parengti nuomonę dėl to, ar ta valstybė narė laikosi 10–17 straipsnių, 19–22 straipsnių ir 18 bei 23 straipsniuose nurodytų įgyvendinimo aktų. Šią nuomonę ji pateikia atitinkamai valstybei narei.

25 straipsnis

Oro navigacijos paslaugų teikėjų finansinės apskaitos skaidrumas

1. Oro navigacijos paslaugų teikėjai, nepriklausomai nuo jų nuosavybės sistemos arba teisinės struktūros, kasmet parengia ir paskelbia savo finansines ataskaitas. Šios finansinės ataskaitos turi atitikti Sąjungos patvirtintus tarptautinius apskaitos standartus. Jei dėl oro navigacijos paslaugų teikėjo teisinio statuso neįmanoma laikytis visų tarptautinių apskaitos standartų, paslaugų teikėjas užtikrina, kad jų būtų laikomasi kiek įmanoma didesniu mastu. Oro navigacijos paslaugų teikėjai skelbia metines ataskaitas ir yra reguliariai atliekamas nepriklausomas šioje dalyje nurodytų jų finansinių ataskaitų auditas.
2. Nacionalinės priežiūros institucijos turi teisę susipažinti su jų prižiūrimų oro navigacijos paslaugų teikėjų finansinėmis ataskaitomis. Valstybės narės gali nuspręsti teisę susipažinti su šiomis finansinėmis ataskaitomis suteikti ir kitų valstybių narių nacionalinėms priežiūros institucijoms.
3. Oro navigacijos paslaugų teikėjai kiekvienos oro navigacijos paslaugos apskaitą savo vidaus apskaitos sistemoje tvarko atskirai, kaip jie privalėtų daryti, jei šias paslaugas teiktų atskiros įmonės – taip siekiama išvengti diskriminavimo, kryžminio subsidijavimo ir konkurencijos iškraipymo. Oro navigacijos paslaugų teikėjas kiekvienos veiklos apskaitą atskirai tvarko ir tais atvejais, kai:
 - a) jis teikia pagal 8 straipsnio 1 dalį perkamas oro navigacijos paslaugas ir į tos nuostatos taikymo sritį nepatenkančias oro navigacijos paslaugas;
 - b) jis teikia oro navigacijos paslaugas ir vykdo kitą bet kokios rūšies veiklą, įskaitant BIP teikimą;

c) jis teikia oro navigacijos paslaugas Sąjungoje ir trečiosiose šalyse.

Nustatytosios ir faktinės oro navigacijos paslaugų teikimo sąnaudos suskirstomos į sąnaudų kategorijas pagal 20 straipsnio 6 dalį ir skelbiamos viešai, laikantis konfidencialios informacijos apsaugos reikalavimų.

4. Nacionalinė priežiūros institucija arba jos patvirtintas nuo atitinkamo oro navigacijos paslaugų teikėjo nepriklausomas subjektas atlieka pagal 19 straipsnio 6 dalį pateiktų finansinių duomenų apie sąnaudas, taip pat kitos vienetiniams tarifams apskaičiuoti svarbios informacijos auditą arba patikrinimą. Nepakenkiant neskelbtinos informacijos konfidencialumui, audito išvados skelbiamos viešai.

IV SKYRIUS

TINKLO VALDYMAS

26 straipsnis

Tinklo funkcijos

1. Oro eismo valdymo tinklo funkcijomis prisidedama prie tvaraus ir efektyvaus oro erdvės ir ribotų išteklių naudojimo. Jomis taip pat užtikrinama, kad oro erdvės naudotojai galėtų vykdyti skrydžius aplinkos požiūriu optimizuotomis trajektorijomis, kartu sudarant teisingas ir pagrįstas sąlygas naudotis oro erdve ir oro navigacijos paslaugomis ir kuo labiau sumažinti spūstis. Tos 2 dalyje išvardytos tinklo funkcijos padeda užtikrinti sklandžią oro erdvės naudotojų prieigą prie oro navigacijos paslaugų, taip pat siekti tikslinių veiklos rezultatų rodiklių, kartu remiant regioninio ir vietos lygmenų iniciatyvas, ir yra grindžiamos veiklos poreikiais. Jos nedaro poveikio valstybių narių suverenoms teisėms į jų oro erdvę ir jų pareigoms, susijusioms su viešąja tvarka, viešuoju saugumu ir gynybos reikalais.

1a. Nedarant poveikio visų pirma Reglamento (ES) 2018/1139 44 ir 46 straipsniams ir jų pagrindu priimtiems deleguotiesiems ir įgyvendinimo aktams, valstybės narės išlaiko visišką ir išskirtinę kompetenciją savo oro erdvės struktūrų ir savo maršrutų tinklo nustatymo ir valdymo srityje. Šioje srityje valstybės narės atsižvelgia į aplinkos aspektus, oro eismo paklausą, sezoniškumą bei sudėtingumą ir į veiklos rezultatų planus. Prieš priimdamos sprendimus dėl tų aspektų, jos konsultuojasi su atitinkamais oro erdvės naudotojais arba jiems atstovaujančiomis grupėmis, taip pat atitinkamais atvejais su karinėmis institucijomis.

2. 1 dalyje nurodytos tinklo funkcijos yra šios:

- a) oro erdvės struktūros projektavimas užtikrinant reikiamą saugos, pajėgumo, lankstumo, reagavimo, aplinkosauginio veiksmingumo lygį ir sklandų operatyvių oro navigacijos paslaugų teikimą, deramai atsižvelgiant į saugumo ir gynybos poreikius;
- b) OESV;

- c) aviacijos dažnių juostų, kurios naudojamos bendrajame oro eismui, ribotų išteklių, visų pirma radijo dažnių, koordinavimą, taip pat radiolokacinių atsakiklių kodų koordinavimas;
- d) skrydžių valdymo pajėgumų užtikrinimas tinkle laikantis Tinklo veikos plane nustatytų įsipareigojimų;
- e) tinklo krizių valdymas;
- f) OESV užlaikymo priskyrimas;
- g) Europos OEV tinklo infrastruktūros diegimo planavimo ir įgyvendinimo veiksmai vadovaujantis Europos OEV pagrindiniu planu.

3. Valstybės narės ir visi atitinkamai veiklą vykdančys suinteresuotieji subjektai tinklo funkcijas vykdo padedant tinklo valdytojui, kuris vykdo 27 straipsnio 4 dalyje nurodytas užduotis.

4. Priemonės, kurių imtasi 2 dalyje išvardytoms funkcijoms įgyvendinti, turi būti grynai operacinio arba techninio pobūdžio ir negali būti susijusios su naudojimusi politine veiksmų laisve. Jomis atsižvelgiama į valstybių narių ypatumus ir vietos lygmeniu nustatytus pasiūlymus. Jos vykdomos derinant veiksmus su civilinėmis ir karinėmis institucijomis, visų pirma pagal sutartas lankstaus oro erdvės naudojimo procedūras.

27 straipsnis

Tinklo valdytojas

1. Kad būtų pasiekti 26 straipsnio 1 dalyje nurodyti tikslai, Komisija, padedama Agentūros pagal Reglamentą (ES) 2018/1139, užtikrina, kad tinklo valdytojas padėtų vykdyti 26 straipsnio 2 dalyje nustatytas tinklo funkcijas pagal šį straipsnį. Komisija prižiūri, kad tinklo valdytojas tinkamai vykdytų savo užduotis.

2. Tinklo valdytojo užduotims atlikti Komisija paskiria Eurokontrolę arba kitą kompetentingą nešališką įstaigą. Šiuo tikslu Komisija priima įgyvendinimo aktą laikydamasi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Šiame sprendime dėl paskyrimo nustatomos tinklo valdytojo paskyrimo, be kita ko, finansavimo, sąlygos ir išsamiai išdėstomos konkrečios tinklo valdytojo užduotys, laikantis šio straipsnio, 16 bei 26 straipsnių ir atitinkamų 18 straipsnio ir 27 straipsnio 8 dalies pagrindu priimtų įgyvendinimo aktų, taip pat tuose straipsniuose ir aktuose nustatytų apribojimų. Kartu su tinklo valdytojo užduočių sąrašu aiškiai nurodomos reikiamos paslaugos ir veiklos rezultatai, pagal kuriuos bus vertinama tinklo valdytojo veikla, taip pat, kai tinkama, pateikiami atitinkami Komisijos ir tinklo valdytojo sudarytini susitarimai, pavyzdžiui, paslaugų lygio susitarimai.

3. Tinklo valdytojas savo užduotis vykdo nešališkai ir ekonomiškai efektyviai ir yra tinkamai administruojamas bei nepriklausomas. Jeigu tinklo valdytoju paskirta kompetentinga įstaiga atlieka ir reguliavimo funkcijas, turi būti užtikrinamas organizacinis tokių funkcijų atskyrimas. Vykdydamas savo užduotis tinklo valdytojas atsižvelgia į viso OEV tinklo poreikius, kartu užtikrinant gynybos pajėgumų apsaugą.

4. Tinklo valdytojas vykdo toliau išvardytas užduotis 26 straipsnio 2 dalyje nurodytoms tinklo funkcijoms remti:

a) remia oro erdvės struktūros plėtrą užtikrinant reikiamą saugos, pajėgumo, lankstumo, reagavimo, aplinkosauginio veiksmingumo ir sklandaus operatyvių oro navigacijos paslaugų teikimo lygį, deramai atsižvelgiant į gynybos ir saugumo poreikius;

b) koordinuoja OESV;

c) koordinuoja aviacijos dažnių juostų, kurios naudojamos bendrajam oro eismui, ribotus išteklius, visų pirma radijo dažnius, taip pat koordinuoja radiolokacinių atsakiklių kodus;

d) sudaro palankesnes oro eismo paslaugų teikimo perdavimo sąlygas, kai tai patvirtinta atitinkama valstybė narė, atsižvelgiant į būtinus bendrojo ir tarnybinio oro eismo koordinavimo susitarimus ir poreikį išlaikyti tinkamą atitinkamų oro erdvės struktūrų koordinavimą;

- da) parengia Tinklo strateginį planą ir nustato Tinklo veiklos planą;
- e) koordinuoja ir remia skrydžių valdymo pajėgumo užtikrinimą tinkle laikantis Tinklo veiklos plane išdėstytą veiklą vykdančių suinteresuotųjų subjektų įsipareigojimų;
- f) koordinuoja ir remia tinklo krizių valdymą;
- g) remia ATFM užlaikymo priskyrimą, įskaitant koreguojamąjį procesą po veiklos vykdymo, kuriame dalyvauja oro navigacijos paslaugų teikėjai, oro uostai ir nacionalinės institucijos, kad būtų išspręsti klausimai, susiję su ATFM užlaikymo vertinimu, klasifikavimu ir priskyrimu;
- h) koordinuoja ir remia su Europos OEV tinklo infrastruktūros diegimu susijusius planavimo ir įgyvendinimo veiksmus vadovaujantis Europos OEV pagrindiniu planu, vadybos ir valdymo veikloje aktyviai dalyvaujant veiklą vykdančioms suinteresuotiesiems subjektams ir, kai tinkama, atsižvelgiant į karinius bei veiklos poreikius ir susijusias veiklos procedūras;
- i) stebi Europos OEV tinklo infrastruktūros veikimą.

4a. Tinklo valdytojas siūlo su veiklos klausimais susijusias paramos priemones, kurių tikslas – užtikrinti saugų ir efektyvų tinklo veiklos planavimą ir veikimą įprastomis ir tinklo krizės sąlygomis, ir priemones, kuriomis siekiama nuolat gerinti su Bendru Europos dangumi susijusį tinklo veikimą ir bendrus tinklo veiklos rezultatus, ypač kiek tai susiję su veiklos rezultatų sistemos įgyvendinimu. Imdamasis veiksmų tinklo valdytojas į tinklą visiškai integruoja oro uostus.

5. Tuo atveju, jeigu 10 straipsnyje nurodyti tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai nėra tinkamai susieti su atskirų oro eismo paslaugų teikėjų užtikrintiniais pajėgumais, kurie tų paslaugų teikėjų ir tinklo valdytojo sutarimu nustatomi Tinklo veiklos plane, tinklo valdytojas pasiūlo priemonių.

6. Tinklo valdytojas, koordinuodamas veiksmus su atitinkamais subjektais, teikia su OEV tinklo infrastruktūros diegimu pagal Europos OEV pagrindinį planą susijusias konsultacijas Komisijai ir atitinkamą informaciją, visų pirma tam, kad būtų nustatytos tinklui būtinos investicijos.

7. Visų priemonių, kurių tinklo valdytojas imasi vykdydamas savo užduotis, imamasi taikant bendro sprendimų priėmimo procesą. Bendro sprendimų priėmimo proceso dalyviai veikia kuo labiau siekdami pagerinti tinklo veikimą ir veiklos rezultatus, visų pirma susijusius su visos Sąjungos tikslų pagrindinėje – aplinkos apsaugos – veiklos rezultatų srityje pasiekimu, atsižvelgiant į esminius saugumo interesus ir regionines bei vietos aplinkybes.

7a. 7 dalyje nurodytas bendro sprendimų priėmimo procesas grindžiamas:

- a) tinkamomis ir reguliariomis konsultacijomis su veiklą vykdančiais suinteresuotaisiais subjektais, oro uosto laiko tarpų koordinatoriais, valstybėmis narėmis ir, kai aktualu, Agentūra ir Komisija;
- b) išsamia darbo tvarka, kurią nustato tinklo valdytojas kartu su, visų pirma, veiklą vykdančiais suinteresuotaisiais subjektais ir valstybėmis narėmis, taip pat veiklos procesais, kuriuos siekiant reaguoti į su tinklo funkcijų vykdymu susijusius planavimo ir veiklos aspektus nustato tinklo valdytojas.

Konsultacijomis, nurodytomis a punkte, ir išsamia darbo tvarka, nurodyta b punkte, atsižvelgiama į kiekvienos tinklo funkcijos konkrečias ypatybes ir reikalavimus.

Bendro sprendimų priėmimo procese siekiama bendro sutarimo. Jeigu klausimas susijęs su valstybių narių suvereniomis teisėmis į jų oro erdvę, privaloma gauti valstybės (-ių) narės (-ių) sutikimą.

Jeigu vienas ar keli veiklą vykdančios suinteresuotieji subjektai ginčija su tinklo valdytojo užduočių vykdymu susijusias priemones, klausimas perduodamas išspręsti tinklo valdybai.

7b. Kad būtų užtikrintas tinkamas tinklo funkcijų vykdymo valdymas, priimami 8 dalyje nurodyti įgyvendinimo aktai, kuriais įsteigiama tinklo valdyba.

Tinklo valdyba yra atsakinga už priemonių, kurių imasi arba kurias siūlo tinklo valdytojas, priėmimą ar patvirtinimą 8 dalyje nurodytame įgyvendinimo akte nustatytomis sąlygomis, už 7a dalies a ir b punktuose nurodytų konsultacijų ir išsamios darbo tvarkos specifikacijų patvirtinimą, už Tinklo veiklos plano priėmimą ir Tinklo strateginio plano patvirtinimą prieš jį patvirtinant Komisijai kartu su valstybėmis narėmis, už tinklo funkcijų įgyvendinimo stebėjimą ir už nuomonių ar rekomendacijų konkrečiais klausimais teikimą.

Tinklo valdybą sudaro veiklą vykdančių suinteresuotųjų subjektų bei laiko tarpsnių koordinatorių atstovai, Komisijos atstovai, tinklo valdytojo atstovai ir Eurokontrolės atstovai.

7c. Priimant strateginės svarbos sprendimus visapusiškai dalyvauja valstybės narės.

8. Komisija įgyvendinimo aktuose, priimamuose laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, nustato išsamias taisykles, susijusias su 26 straipsnio ir šio straipsnio įgyvendinimu, visų pirma tinklo funkcijų vykdymu, be kita ko, krizių valdymu; su tinklo valdytojo paskyrimu, tokio paskyrimo sąlygomis ir išsamiomis tinklo valdytojo užduotimis, susijusiomis su tinklo funkcijomis; su tinklo valdybos sudėtimi, veikimu, sprendimų priėmimu ir išsamiomis užduotimis, be kita ko, susijusiomis su krizių valdymu; su bendro sprendimų priėmimo procesu; su kriterijais ir veiksniais, kuriais tinklo valdytojas ir tinklo valdyba turi vadovautis vykdydami jiems patikėtas užduotis, ir su tinklo valdymo mechanizmais.

Tinklo valdytojo finansinės apskaitos skaidrumas

1. Tinklo valdytojo finansinės ataskaitos rengiamos ir skelbiamos kasmet. Tos finansinės ataskaitos turi atitikti Sąjungos patvirtintus tarptautinius apskaitos standartus. Jei dėl tinklo valdytojo teisinio statuso neįmanoma laikytis visų tarptautinių apskaitos standartų, tinklo valdytojas užtikrina, kad jų būtų laikomasi kiek įmanoma didesniu mastu.
2. Tinklo valdytojas skelbia metines ataskaitas apie savo veiklą ir yra reguliariai atliekamas nepriklausomas jo auditas.

Ryšiai su karinėmis institucijomis

Valstybės narės, vykdydamos bendrąją transporto politiką, užtikrina, kad būtų sudaromi ar atnaujinami kompetentingų civilinių ir karinių institucijų rašytiniai susitarimai ar lygiavertės teisinės priemonės dėl konkrečių oro erdvės blokų valdymo.

V SKYRIUS

ORO ERDVĖ, SAVEIKUMAS IR TECHNOLOGINĖS INOVACIJOS

32 straipsnis

Elektroninė oro navigacijos informacija

Nedarydamas poveikio valstybių narių teisei skelbti oro navigacijos informaciją bei užtikrindamas suderinamumą su tokios informacijos skelbimo tvarka, tinklo valdytojas, bendradarbiaudamas su Eurokontrole, sukuria Sąjungos masto oro navigacijos informacijos infrastruktūrą, kuria užtikrinamos geresnės galimybės gauti aukštos kokybės lengvai prieinamu būdu pateikiamą elektroninę oro navigacijos informaciją, atitinkančią visų atitinkamų naudotojų poreikius, susijusius su duomenų kokybe ir savalaikiškumu. Taip teikiamą oro navigacijos informaciją sudaro tik Reglamento (ES) 2018/1139 VIII priedo 2.1 punkte nustatytus esminius reikalavimus atitinkanti informacija.

32a straipsnis

Skrydžių taisyklės ir oro erdvės klasifikavimas

Komisija, laikydamosi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros:

- a) priima atitinkamas nuostatas dėl skrydžių taisyklių, grindžiamas ICAO standartais ir rekomenduojama praktika;
- b) priima atitinkamas nuostatas, kad, tinkamai pritaikius, būtų užtikrintas vienodas ICAO oro erdvės klasifikavimo įgyvendinimas, siekiant Bendrame Europos danguje užtikrinti sklandų saugių ir veiksmingų oro eismo paslaugų teikimą.

Lankstus oro erdvės naudojimas

1. Atsižvelgdamos į kiekvienos valstybės narės karinės veiklos ypatumus ir pobūdį, taip pat į jų kompetencijai priklausančius karinius aspektus, valstybės narės užtikrina lankstaus oro erdvės naudojimo koncepcijos taikymą Bendrame Europos danguje, siekdamos palengvinti oro erdvės ir oro eismo valdymą įgyvendinant bendrąją transporto politiką.
2. Bendrosios transporto politikos kontekste valstybės narės kasmet teikia Komisijai lankstaus oro erdvės naudojimo koncepcijos taikymo oro erdvėje, už kurią jos yra atsakingos, ataskaitas.
3. Jei, pirmiausia atsižvelgiant į valstybių narių pateiktas ataskaitas, reikia vienodų lankstaus oro erdvės naudojimo koncepcijos taikymo Bendrame Europos danguje sąlygų, Komisija, laikydamasi bendrosios transporto politikos ribų ir nedarydama poveikio valstybių narių atsakomybei už jų oro erdvę, priima įgyvendinimo aktus laikydamasi 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
4. Tais atvejais, kai šio straipsnio taikymas kelia didelių veiklos sunkumų, valstybės narės gali laikinai sustabdyti tokį taikymą su sąlyga, kad jos nedelsdamos informuoja apie tai Komisiją ir kitas valstybes nares. Nustačius laikiną sustabdymą, pagal 3 dalį priimtos taisyklės, taikomos oro erdvei, už kurią yra atsakinga (-os) atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės), gali būti pritaikytos.

Bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programos (SESAR) koordinavimas

Subjektai, atsakingi už Sąjungos teisėje nustatytas atitinkamai SESAR apibrėžimo etapo, SESAR projektavimo etapo ir SESAR įgyvendinimo etapo koordinavimo užduotis, užtikrina veiksmingą tų trijų etapų koordinavimą, kad būtų užtikrintas sklandus ir savalaikis perėjimas iš vieno etapo į kitą, daugiausia dėmesio skiriant industrializavimo etapui.

Į veiklą kuo plačiau įtraukiami visi atitinkami civiliniai ir kariniai suinteresuotieji subjektai.

Komisija įdiegia SESAR koordinavimo veiksmingumo stebėsenos mechanizmus.

35 straipsnis

Bendri projektai

1. Siekiant gerinti Bendro Europos dangaus veiklos rezultatus, Komisija gali, remdamasi suinteresuotųjų subjektų sinchronizavimo poreikiais, nustatyti bendrus projektus, kuriais būtų siekiama įgyvendinti Europos OEV pagrindiniame plane nurodytus esminius veiklos pokyčius, jei jie yra pakankamai parengti, kad visose valstybėse narėse būtų sudarytos sąlygos pajėgumų sąveikumui.
2. Komisija taip pat gali nustatyti bendrų projektų ir jų įgyvendinimo valdymo mechanizmus. Į šiuos mechanizmus kuo plačiau įtraukiami civiliniai ir kariniai suinteresuotieji subjektai ir, kai įmanoma ir jei tinkama, jie atlieka vadovaujamąjį vaidmenį.
3. Bendri projektai gali būti tinkami finansuoti iš Sąjungos lėšų pagal daugiametę finansinę programą. Šiuo tikslu, nepažeisdama valstybių narių teisės spręsti dėl savo finansinių išteklių panaudojimo, Komisija atlieka nepriklausomą sąnaudų ir naudos analizę ir pagal 38 straipsnį surengia tinkamas konsultacijas su valstybėmis narėmis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų išnagrinėtas prioritetų nustatymas ir visos tinkamos tokių projektų įgyvendinimo finansavimo priemonės.
4. 1 ir 2 dalyse nurodytus bendrus projektus ir valdymo mechanizmus Komisija nustato įgyvendinimo aktuose, priimamuose laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Bendro dangaus komitetas (toliau – Komitetas), kurį sudaro po du atstovus iš kiekvienos valstybės narės ir kuriam pirmininkauja Komisija. Komitetas užtikrina, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į visų kategorijų naudotojų interesus. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
4. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

38 straipsnis

Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais

1. Valstybės narės, nacionalinės priežiūros institucijos, VRAI, jei VRAI buvo paskirta pagal 9b straipsnį, ir tinklo valdytojas nustato konsultavimosi mechanizmus, skirtus tinkamai konsultuotis su suinteresuotaisiais subjektais vykdant su šio reglamento įgyvendinimu susijusias savo užduotis.

2. Komisija nustato Sąjungos lygmens mechanizmą, skirtą konsultuotis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais šio reglamento įgyvendinimu susijusiais klausimais. Konsultacijose dalyvauja specialus sektorių dialogo komitetas, įsteigtas pagal Komisijos sprendimą 98/500/EB. Taikant 3 dalies e punktą, tais atvejais, kai reikia konsultuotis dėl karinių aspektų, Komisija konsultuojasi ne tik su valstybėmis narėmis, bet ir su Europos gynybos agentūra bei nacionalinėmis karinėmis institucijomis.

3. Taikant 1 ir 2 dalis, jei aktualu, konsultuojamasi bent su šiais veiklą vykdančiais ir jos nevykdančiais suinteresuotaisiais subjektais:

- a) oro navigacijos paslaugų teikėjais arba jiems atstovaujančiomis grupėmis;
- b) tinklo valdytoju;
- c) oro uostų operatoriais arba jiems atstovaujančiomis grupėmis;
- d) oro erdvės naudotojais arba jiems atstovaujančiomis grupėmis;
- f) gamybos pramonė;
- g) darbuotojams atstovaujančiomis profesinėmis organizacijomis;
- h) nacionalinėmis valdžios institucijomis, įskaitant kompetentingas nacionalines karines institucijas;
- i) oro uosto laiko tarpsnių koordinatoriais;
- j) nevyriausybėmis organizacijomis, suinteresuotomis aviacija ar OEV.

38a straipsnis

Ryšiai su suinteresuotaisiais subjektais

Oro eismo paslaugų teikėjai nustato konsultavimosi mechanizmus, skirtus konsultuotis su atitinkamais oro erdvės naudotojais, aerodromų naudotojais ir karinėmis institucijomis dėl visų svarbiausių su teikiamomis paslaugomis susijusių klausimų, be kita ko, dėl svarbių oro erdvės konfigūracijų pakeitimų ar dėl didelių investicijų, turinčių reikšmingos įtakos oro eismo valdymui ir oro navigacijos paslaugų teikimui ir (arba) rinkliavoms.

39 straipsnis

Ryšiai su trečiosiomis šalimis

Sąjunga ir jos valstybės narės siekia, kad Bendras Europos dangus būtų išplėstas ir apimtų šalis, kurios nėra Europos Sąjungos narės, ir remia šį siekį. Tuo tikslu pagal susitarimus, sudarytus su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis, visų pirma Eurokontrolės teritorijoje arba ICAO EUR regione, jos stengiasi išplėsti Bendrą Europos dangų, kad jis apimtų ir tas šalis. Be to, jos stengiasi bendradarbiauti su tomis šalimis arba pagal susitarimus dėl tarpvalstybinio paslaugų teikimo su trečiosiomis šalimis, dėl bendradarbiavimo modernizuojant OEV, dėl tinklo funkcijų, arba pagal Sąjungos ir Eurokontrolės susitarimą, kuriuo nustatomi tvirtesnio bendradarbiavimo bendrieji principai, taip stiprindamos europinį oro eismo valdymo aspektą.

Šis straipsnis nedaro poveikio valstybių narių sprendimui dėl to, ar Bendras Europos dangus turėtų būti išplėstas įtraukiant kituose ICAO regionuose esančias jų užjūrio šalis ir teritorijas arba autonomines teritorijas.

40 straipsnis

Kitų įstaigų pagalba

Vykdydama šiame reglamente nustatytas savo užduotis, Komisija gali prašyti kitų įstaigų pagalbos, be kita ko, Eurokontrolės pagalbos pagal Sąjungos ir Eurokontrolės susitarimą, kuriuo nustatomi tvirtesnio bendradarbiavimo bendrieji principai.

41 straipsnis

Konfidencialumas

1. Nei nacionalinės priežiūros institucijos, veikdamos pagal savo nacionalinės teisės aktus, nei nacionalinės kompetentingos institucijos, nei Komisija, nei VRAĮ, nei tinklo valdytojas neatskleidžia konfidencialaus pobūdžio informacijos, visų pirma informacijos apie oro navigacijos paslaugų teikėjus, jų verslo santykius arba jų sąnaudų ir pajamų sudedamąsias dalis.
2. 1 dalimi nedaromas poveikis nacionalinių priežiūros institucijų ir Komisijos teisei atskleisti informaciją, kai tai būtina jų pareigoms atlikti. Tokiu atveju toks informacijos atskleidimas turi būti proporcingas ir turi būti atsižvelgiama į oro navigacijos paslaugų teikėjų, oro erdvės naudotojų, oro uostų ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų teisėtus interesus apsaugoti savo neskelbtiną komercinę informaciją.
3. Informacija ir duomenys, kuriuos galimybė gauti suteikiama pagal 13 straipsnio 3b dalį, 13a straipsnio 6 dalį, 13b straipsnio 2 dalį ir 25 straipsnio 3 ir 4 dalis arba kurie pranešami pagal 19 straipsnio 6 dalį, visų pirma informacija ir duomenys apie paskirtų oro eismo paslaugų teikėjų nustatytąsias sąnaudas ir faktines sąnaudas, yra skelbiami viešai užtikrinant fizinių ar juridinių asmenų komercinių interesų, įskaitant intelektinę nuosavybę, apsaugą, nebent esama viršesnio viešojo intereso juos atskleisti.

42 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles, kuriomis reglamentuojamos visų pirma oro erdvės naudotojams, oro uostų operatoriams ir oro navigacijos paslaugų teikėjams už šio reglamento ir pagal jį priimtų įgyvendinimo aktų pažeidimus taikytinos sankcijos, ir imasi visų būtinų priemonių jų įgyvendinimui užtikrinti. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

Vertinimas

1. Komisija po 5–8 metų nuo šio reglamento įsigaliojimo atlieka jo teisinio, socialinio, ekonominio poveikio ir poveikio aplinkai, taip pat pridėtinės vertės tiek nacionaliniu, tiek Europos lygmenimis vertinimą. Kai šiuo tikslu tai pagrįsta, Komisija gali paprašyti valstybių narių, įskaitant karines institucijas, pateikti su šio reglamento taikymu susijusios informacijos.
2. Nustatytus faktus Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai. Atliekant vertinimą nustatyti faktai skelbiami viešai.

Apsaugos priemonės

Šis reglamentas nekliudo valstybei narei taikyti priemones tiek, kiek jų reikia pagrindiniams jos saugumo ar gynybos politikos interesams apsaugoti. Visų pirma tai yra tokios priemonės, kurios yra būtinos:

- a) oro erdvei, už kurią ji atsakinga pagal ICAO regioninius oro navigacijos susitarimus, prižiūrėti, be kita ko, tam, kad būtų galima aptikti, identifikuoti ir įvertinti visus tokia oro erdve besinaudojančius orlaivius, siekiant užtikrinti skrydžių saugą ir imtis veiksmų saugumo ir gynybos poreikiams patenkinti;
- b) tuo atveju, kai kyla rimtų vidaus neramumų, darančių įtaką viešosios tvarkos palaikymui;
- c) karo arba didelės tarptautinės įtampos, keliančios karo grėsmę, atveju;
- d) valstybės narės tarptautiniams įsipareigojimams, susijusiems su taikos ir tarptautinio saugumo palaikymu, įgyvendinti;
- e) karinėms operacijoms ir mokymams, be kita ko, būtinoms pratyboms, vykdyti.

45 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentai (EB) Nr. 549/2004, Nr. 550/2004 ir Nr. 551/2004 panaikinami.

Nuorodos į panaikintus reglamentus laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal III priede pateiktą atitikties lentelę.

46 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2. 3 straipsnio 3 dalis ir 25 straipsnio 3 dalis taikoma nuo *[Leidinių biurui: įrašyti datą – 72 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos]*.

10–24 straipsniai pradami taikyti praėjus vieniems metams nuo jo priėmimo. Tačiau su trečiuoju ataskaitiniu laikotarpiu susijusios veiklos rezultatų sistemos ir rinkliavų sistemos įgyvendinimo tikslais ir toliau taikomas Reglamento (EB) Nr. 549/2004 11 straipsnis bei Reglamento (EB) Nr. 550/2004 15 straipsnis ir pagal juos priimti įgyvendinimo aktai. 2019 m. gegužės 6 d. priimtas Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/709 toliau taikomas iki ketvirtąjo ataskaitinio laikotarpio pabaigos.

27 straipsnio 4 dalis ir 32 straipsnis tinklo valdytojui taikomi nuo paskyrimo sprendimo, kuris yra priimamas pagal 27 straipsnio 2 dalį, taikymo pradžios dienos.

42 straipsnis taikomas nuo *[Leidinių biurui: įrašyti šio reglamento įsigaliojimo datą]*. Pagal tą straipsnį valstybių narių priimtose priemonėse taikomos nuo:

- *[Leidinių biurui: įrašyti datą – 72 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos]* 3 straipsnio 3 dalies ir 25 straipsnio 3 dalies pažeidimų atveju;
- vieni metai nuo šio reglamento priėmimo 10–24 straipsnių pažeidimų atveju.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas

II PRIEDAS

Panaikinami reglamentai su pakeitimais

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 549/2004 (OL L 96, 2004 3 31, p. 1)	
Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 550/2004 (OL L 96, 2004 3 31, p. 10)	
Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 551/2004 (OL L 96, 2004 3 31, p. 20)	
Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1070/2009 (OL L 300, 2009 11 14, p. 34)	Tik 1, 2 ir 3 straipsniai

III PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 549/2004	Reglamentas (EB) Nr. 550/2004	Reglamentas (EB) Nr. 551/2004	Šis reglamentas
1 straipsnio 1–3 dalys			1 straipsnio 1–3 dalys
1 straipsnio 4 dalis			-
-			1 straipsnio 4 dalis
2 straipsnio 1 punkto a ir b papunkčiai			2 straipsnio 5 punkto a ir b papunkčiai
2 straipsnio 2 punktas			2 straipsnio 1 punktas
2 straipsnio 3 punktas			2 straipsnio 2 punktas
-			2 straipsnio 2a punktas
2 straipsnio 4 punktas			2 straipsnio 4 punktas
-			2 straipsnio 6 punktas
2 straipsnio 5 punktas			2 straipsnio 3 punktas
2 straipsnio 6 punktas			2 straipsnio 11 punktas
2 straipsnio 7 punktas			2 straipsnio 12 punktas
-			2 straipsnio 13 punktas
2 straipsnio 8 punktas			2 straipsnio 14 punktas
2 straipsnio 9 punktas			2 straipsnio 8 punktas
2 straipsnio 10 punktas			2 straipsnio 9 punktas
2 straipsnio 11 punktas			2 straipsnio 10 punktas

2 straipsnio 12 punktas			2 straipsnio 17 punktas
-			2 straipsnio 18–20 punktai
2 straipsnio 13 punktas			2 straipsnio 16 punktas
2 straipsnio 13a punktas			2 straipsnio 33 punktas
2 straipsnio 14 punktas			-
-			2 straipsnio 21 punktas
-			2 straipsnio 22 punktas
2 straipsnio 16 punktas			2 straipsnio 23 punktas
2 straipsnio 17 punktas			2 straipsnio 32 punktas
2 straipsnio 18 punktas			-
2 straipsnio 19 punktas			2 straipsnio 24 punktas
-			2 straipsnio 25 ir 26 punktai
2 straipsnio 20 punktas			2 straipsnio 31 punktas
2 straipsnio 22 punktas			2 straipsnio 34 punktas
2 straipsnio 23 punktas			-
2 straipsnio 23a punktas			2 straipsnio 35 punktas
-			2 straipsnio 35b ir 35c punktai
2 straipsnio 23b punktas			2 straipsnio 15 punktas
2 straipsnio 24 ir 25 punktai			-
2 straipsnio 26 punktas			2 straipsnio 36 punktas

2 straipsnio 27 punktas			-
2 straipsnio 28 punktas			2 straipsnio 37 punktas
2 straipsnio 29 punktas			2 straipsnio 38 punktas
-			2 straipsnio 39 ir 40 punktai
2 straipsnio 30 punktas			2 straipsnio 41 punktas
-			2 straipsnio 42 ir 43 punktai
-			2 straipsnio 43a–43c punktai
2 straipsnio 31 punktas			2 straipsnio 44 punktas
-			2 straipsnio 44a punktas
-			2 straipsnio 45 punktas
2 straipsnio 32 punktas			-
2 straipsnio 33 punktas			2 straipsnio 46 punktas
2 straipsnio 34 punktas			2 straipsnio 47 punktas
-			2 straipsnio 48–52 punktai
2 straipsnio 35 ir 36 punktai			-
2 straipsnio 38 punktas			2 straipsnio 53 punktas
2 straipsnio 39 punktas			2 straipsnio 54 punktas
-			2 straipsnio 56 punktas

2 straipsnio 40 punktas			2 straipsnio 57 punktas
2 straipsnio 41 punktas			2 straipsnio 27 punktas
-			2 straipsnio 28–30 punktai
			2a straipsnis
3 straipsnis			-
4 straipsnio 1 dalis			3 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 2 dalis			3 straipsnio 3 dalis
-			3 straipsnio 4 dalis
4 straipsnio 3 dalis			3 straipsnio 2 dalis
4 straipsnio 4 dalis			
-			
4 straipsnio 5 dalis			3 straipsnio 9 dalis
-			4–9 straipsniai
5 straipsnio 1 dalis			37 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 2 dalis			
5 straipsnio 3 dalis			37 straipsnio 3 dalis
-			37 straipsnio 4 dalis
5 straipsnio 4 ir 5 dalys ir 6 straipsnis			-
7 straipsnis			39 straipsnis
8 straipsnio 1 dalis			40 straipsnis

8 straipsnio 2 dalis			-
-			41 straipsnis
9 straipsnis			42 straipsnis
10 straipsnio 1 dalis			38 straipsnio 1 dalis
10 straipsnio 2 dalis			38 straipsnio 2 dalis
10 straipsnio 3 dalis			38 straipsnio 3 dalis
-			38a straipsnis
11 straipsnio 1 dalies pirmas sakinyss ir 11 straipsnio 3 dalies d punkto pirmas ir trečias sakiniai			10 straipsnio 1 dalis
11 straipsnio 1 dalies a–c punktai			10 straipsnio 2 dalis
11 straipsnio 2 dalis			-
11 straipsnio 3 dalies a punktas			11 straipsnis
11 straipsnio 3 dalies b ir c punktai			13 straipsnio 1, 3, 3a ir 3b dalys
-			13 straipsnio 1a ir 1b dalys
11 straipsnio 3 dalies b punktas			13 straipsnio 2 dalis
11 straipsnio 3 dalies c punkto pirma pastraipa			13 straipsnio 5 dalis

11 straipsnio 3 dalies c punkto pirma pastraipa			13a straipsnio 1 dalis
-			13a straipsnio 2 dalis
11 straipsnio 3 dalies a punktas			13a straipsnio 3 dalis
11 straipsnio 3 dalies c punkto 2–4 pastraipos			13a straipsnio 4 ir 5 dalys
-			13a straipsnio 6 dalis
11 straipsnio 3 dalies d punkto antras sakinys			13b straipsnio 2 dalis
-			13b straipsnio 1 ir 2a dalys
11 straipsnio 3 dalies e punktas			13b straipsnio 3 dalis
-			16 ir 17 straipsniai
11 straipsnio 4 dalies a punktas			10 straipsnio 3 dalies a punktas
-			10 straipsnio 3 dalies b–d punktai
11 straipsnio 4 dalies b ir c punktai			-
11 straipsnio 4 dalies d punktas			10 straipsnio 3 dalies e punktas
11 straipsnio 4 dalies e punktas			10 straipsnio 3 dalies f punktas
-			10 straipsnio 3 dalies g–k punktai

11 straipsnio 4 dalies antra pastraipa			18 straipsnis
11 straipsnio 5 dalis			-
11 straipsnio 6 dalis			18 straipsnis
-			19–35 straipsniai
12 straipsnio 1 dalis ir 12 straipsnio 2 dalis iki žodžių junginio „3 straipsnyje“			43 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio dalis, prasidedanti žodžių junginiu „ir pirmą kartą iki [...] pateikia ataskaitą Europos Parlamentui [...]“			43 straipsnio 2 dalis
12 straipsnio 3 ir 4 dalys			-
13 straipsnis			44 straipsnis
-			45 straipsnis
13a straipsnis			-
14 straipsnis			46 straipsnis
	1 straipsnis		1 straipsnio 1 dalis
	-		1 straipsnio 2–4 dalys
	-		2 ir 3 straipsniai
	2 straipsnio 1 dalis		4 straipsnio 1 dalis
	-		

	2 straipsnio 2 dalis		4 straipsnio 3 dalis
	-		5 straipsnio 1 dalis
	2 straipsnio 3 dalis		5 straipsnio 3 dalis
	2 straipsnio 4 dalis		5 straipsnio 2 dalis
	2 straipsnio 5 dalis		5 straipsnio 4 dalis
	2 straipsnio 6 dalis		5 straipsnio 5 dalis
	-		5 straipsnio 5a dalis
	3–6 straipsniai		-
	7 straipsnis		7 straipsnio 1a dalies a punktas
	7 straipsnio 2 dalis		7 straipsnio 1a dalies c punktas
	7 straipsnio 3 dalies pirmas sakinys		-
	7 straipsnio 3 dalies antras ir trečias sakiniai		-
	7 straipsnio 4 dalis		
			6 straipsnio 2a ir 3 dalys
	7 straipsnio 5 ir 6 dalys		-
	7 straipsnio 7 dalis		6 straipsnio 1 dalies antra pastraipa ir 6 straipsnio 4 ir 5 dalys
	7 straipsnio 8 ir 9 dalys		-
	-		6 straipsnio 6 dalis

	8 straipsnio 1 dalis		7 straipsnio 1 dalis
	-		7 straipsnio 1 dalies b punktas ir 7 straipsnio 1 dalies antros pastraipos c ir d punktai
	8 straipsnio 2 dalis		7 straipsnio 2 dalis
			7 straipsnio 2 dalies paskutinis sakinys
	8 straipsnio 3 dalis		7 straipsnio 3 dalis
	8 straipsnio 4 ir 5 dalys		-
	8 straipsnio 6 dalis		7 straipsnio 4 dalis
	9 straipsnis		7a straipsnis
	9a straipsnis		2a straipsnis
	9b straipsnis		-
	10 straipsnis		7b straipsnis
	-		9b–18 straipsniai
	11 straipsnis		30 straipsnis
	12 straipsnio 1 dalis		25 straipsnio 1 dalis
	12 straipsnio 2 dalis		25 straipsnio 1 dalis
	12 straipsnio 3 dalis		25 straipsnio 3 dalis
	-		25 straipsnio 4 dalis
	12 straipsnio 4 dalis		25 straipsnio 2 dalis
	-		26–28 straipsniai

	12 straipsnio 5 dalis		-
	13 straipsnio 1 dalis		9a straipsnio 1 dalis
	-		
	13 straipsnio 2 dalis		9a straipsnio 3 dalis
	13 straipsnio 3 dalis		9a straipsnio 4 dalis
	-		32a–34 straipsniai
	14 straipsnis		19 straipsnio 1 dalis
	15 straipsnio 1 dalis		19 straipsnio 2 dalis
	15 straipsnio 3 dalies f punktas		19 straipsnio 3 dalis
	-		19 straipsnio 5 dalis
	15 straipsnio 2 dalies a punktas		20 straipsnio 1 ir 2 dalys
	15 straipsnio 2 dalies b punkto pirmas sakiny		20 straipsnio 2 dalis
	15 straipsnio 2 dalies b punkto antras sakiny		20 straipsnio 3 dalis
	15 straipsnio 2 dalies b punkto trečias sakiny		20 straipsnio 4 dalis
	15 straipsnio 2 dalies c punktas		-
	15 straipsnio 2 dalies d punktas		20 straipsnio 6 dalis

	15 straipsnio 2 dalies e punktas		20 straipsnio 5 dalis
	15 straipsnio 2 dalies f punktas		19 straipsnio 6 dalis ir 23 straipsnis
	15 straipsnio 3 dalies a punktas		22 straipsnio 1 dalis
	-		22 straipsnio 2, 3 ir 5a dalys
	15 straipsnio 3 dalies b punktas		22 straipsnio 4 dalis
	15 straipsnio 3 dalies c punktas		21 straipsnio 1 dalis
	-		21 straipsnio 1a ir 2 dalys
	15 straipsnio 3 dalies d punktas		19 straipsnio 2 dalis
	15 straipsnio 3 dalies e punktas		20 straipsnio 2 dalis ir 22 straipsnio 1 dalies e punktas
	15 straipsnio 3 dalies f punktas		22 straipsnio 5 dalis
	15 straipsnio 4 dalis		23 straipsnis
	15a straipsnio 1 dalis ir 3 dalies pirmas sakinyys		35 straipsnio 1 ir 4 dalys
	15a straipsnio 2 dalis		35 straipsnio 2 ir 4 dalys
	15a straipsnio 3 dalies antras–ketvirtas sakiniai		35 straipsnio 3 dalis
	-		37–40 straipsniai
	15a straipsnio 3 dalies penktas sakinyys		-

	16 straipsnio 1 dalis		24 straipsnio 1 dalis
	16 straipsnio 2 dalis		24 straipsnio 2 ir 3 dalys
	16 straipsnio 3 dalis		24 straipsnio 3 dalis
	17 straipsnis		-
	18 straipsnio 1 dalis		41 straipsnio 1 dalis
	18 straipsnio 2 dalis		41 straipsnio 2 dalis
	18 straipsnio 3 dalis		41 straipsnio 3 dalis
	-		42–45 straipsniai
	19 straipsnis		46 straipsnis
	I priedas		-
	II priedas		-
		1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnio 1 dalis
		1 straipsnio 2 dalis	1 straipsnio 1 dalis
		-	1 straipsnio 2 ir 3 dalys
		1 straipsnio 3 dalis	1 straipsnio 4 dalis
		-	1 straipsnio 5 ir 6 dalys ir 2–25 straipsniai
		1 straipsnio 4 dalis ir 3 straipsnis	-
		3a straipsnis	32 straipsnis
		4 ir 5 straipsniai	-
		6 straipsnio 1 dalis	26 straipsnio 1 dalis
			26 straipsnio 1a dalis

		6 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	26 straipsnio 2 dalis
		-	26 straipsnio 3 dalis
		6 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	26 straipsnio 4 dalis
		-	27 straipsnio 1 dalis
		6 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos pirmas sakiny	27 straipsnio 2 dalis
		6 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos antras ir trečias sakiniai	27 straipsnio 3 dalis
		-	27 straipsnio 4–7c dalys
		6 straipsnio 3 dalis	-
		6 straipsnio 4 dalis	27 straipsnio 8 dalis
		6 straipsnio 5 dalis	26 straipsnio 1a dalis
		6 straipsnio 6 dalis	26 straipsnio 2 dalies b punktas

		6 straipsnio 7–9 dalys	27 straipsnio 8 dalis
		-	28 ir 30 straipsniai
		7 straipsnio 1 dalis	33 straipsnio 1 dalis
		7 straipsnio 2 dalis	33 straipsnio 2 dalis
		7 straipsnio 3 dalis	33 straipsnio 3 dalis
			33 straipsnio 4 dalis
		-	34–45 straipsniai
		8 ir 10 straipsniai	-
